

ARCHEOLOGIE NOTA CENTRUMPARK TE DEERLIJK

DEEL 1 VERSLAG VAN RESULTATEN

ABO Archeologische Rapporten 1899

Rapport opgemaakt door: Glenn De hooghe

Derbystraat 55
9051 Gent

Projectcode:

Intern: 33630

Extern: /

AOE: 2022G56

COLOFON

Titel

Archeologienota

Centrumpark te Deerlijk

Auteur

Glenn De hooghe

Projectcodes

Intern: 33630

Extern: /

Agentschap Onroerend Erfgoed: 2022G56

Plaats en datum

Gent, juli 2022

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 1899

ISSN 2406-3940

Alle afbeeldingen zijn aangeleverd door ABO nv tenzij anders aangegeven.

RAPPORTFICHE

Versies		
<i>Versie</i>	<i>Datum</i>	<i>Status</i>
v0	05/07/2022	Interne draft
v1	08/07/2022	Externe draft
v2	08/07/2022	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Glenn De hooghe
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Jan Coenaerts
General Director	Patrick Hambach

INHOUDSOPGAVE

DEEL 1 Verslag van resultaten	1
1 Inleiding	7
1.1 Administratieve gegevens	7
1.2 Aanleiding van het onderzoek en wettelijk kader	8
1.3 Afbakening van het projectgebied	8
1.4 Doel van het onderzoek en onderzoeksstrategie	9
2 Aard van de bedreiging	10
2.1 Huidige situatie	10
2.2 Toekomstige situatie	14
3 Landschappelijke analyse	20
3.1 Topografische situering	20
3.2 Bodemkundige situering	22
4 Archeologische voorkennis	25
4.1 Historische achtergrond	25
4.2 Inventarissen onroerend erfgoed	27
4.3 Cartografische en iconografische bronnen	31
4.4 Recente landschapsveranderingen	36
5 Besluit	39
6 Bibliografie	42
DEEL 2 Programma van maatregelen	43
1 Inleiding	44
2 Gemotiveerd advies	45
3 Kwaliteitscontrole en ondertekening	47

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: GRB basiskaart met aanduiding van het projectgebied	9
Figuur 2: Meest recente luchtfoto met aanduiding van het projectgebied	10
Figuur 3: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van de Hoogstraat (Google Maps 2022)	11
Figuur 4: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van het Leon Defraeyeplein (Google Maps 2022)	11
Figuur 5: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van de parking aan de Harelbekestraat met de brandweerkazerne in de achtergrond (Google Maps 2022)	11
Figuur 6: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van de Harelbekestraat (Google Maps 2022)	12
Figuur 7: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van het grindpad dat aansluit op de Rodenbachstraat (Google Maps 2022)	12
Figuur 8: Plan van bestaande toestand (Initiatiefnemer 2022)	13
Figuur 9: Plan van de nieuwe toestand van het projectgebied (Initiatiefnemer 2022)	16
Figuur 10: Plan van de nieuwe toestand met aanduiding van de rioleringen (Initiatiefnemer 2022)	17
Figuur 11: Profiel van de rioleringen met aanduiding dieptes in nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2022)	18
Figuur 12: Doorsnede inspectieput met overstortplaat en knijpopening	19
Figuur 13: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied	20
Figuur 14: Uittreksel van het Digitaal Hoogtemodel (1m) met waterlopen en aanduiding van het projectgebied	21
Figuur 15: Skyview (factor 0,25 m) met aanduiding van het projectgebied	22
Figuur 16: Gedigitaliseerde bodemkaart met aanduiding van het projectgebied	23
Figuur 17: Gedigitaliseerde Quartairgeologische kaart met aanduiding van het projectgebied	24
Figuur 18: Gedigitaliseerde Tertiairgeologische kaart met aanduiding van het projectgebied	24
Figuur 19: Visuele weergave van de Inventaris Onroerend Erfgoed rondom het projectgebied. (IOE, 2022).	27
Figuur 20: Visuele weergave van de Centrale Archeologische Inventaris in dichte omgeving. (CAI, 2022).	28
Figuur 21: Algemeen sporenplan proefsleuvenonderzoek 'Ovelacq' (Apers & Vanhoutte 2018)	30
Figuur 22: Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied	31
Figuur 23: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het projectgebied	32
Figuur 24: Vandermaelen-kaart met aanduiding van het projectgebied	32
Figuur 25: Popp-kaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2022)	33
Figuur 26: Topografische kaart (1873)	34
Figuur 27: Topografische kaart (1904)	35
Figuur 28: Topografische kaart (1939)	35
Figuur 29: Topografische kaart (1969)	36
Figuur 30: Orthofotomozaïek uit 1971 met aanduiding van het projectgebied	37
Figuur 31: Orthofotomozaïek uit 1988 met aanduiding van het projectgebied	37
Figuur 32: Meest recente orthofotomozaïek met aanduiding van het projectgebied	38
Figuur 33: Overzicht van het archeologisch advies met betrekking tot het projectgebied	41
Figuur 34: Meest recente luchtfoto met aanduiding van het projectgebied en advieszone voor vrijgave.	44

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Overzicht van de geplande bodemingrepen per zone	15
Tabel 2: Tabel met de locatie van het onroerend erfgoed gelegen op of direct langs het projectgebied. (Bron: Inventaris Onroerend Erfgoed, 2022)	27
Tabel 3: Overzicht van de CAI-locaties in de omgeving van het projectgebied (Centrale Archeologische Inventaris 2022).....	29

1 INLEIDING

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectgegevens	
Naam + adres projectgebied	
- Straat + nr.:	Centrumpark (Rodenbachstraat, Hoogstraat, Harelbekestraat)
- Postcode:	8540
- Fusiegemeente:	Deerlijk
Lambertcoördinaten (1972; EPSG:31370)	xMin: 78344,11
	xMax: 78507,05
	yMin: 171821,60
	yMax: 171944,16
Kadaster	
- Gemeente:	Deerlijk
- Afdeling:	vb. 2 AFD/DEERLIJK
- Sectie:	C
- Percelen:	34392C0004/00M002, 34392C0007/00M002, 34392C0008/00D011, 34392C0011/00S002, 34392C0008/00E011, 34392C0008/00T011, 34392C0008/00F011, 34392C0006/00C000, 34392C0007/00K002, 34392C0008/00K011, 34392C0025/00K002 en 34392C0011/00V002
Onderzoekstermijn	Juli 2022
Oppervlakten:	- Betrokken percelen: 13444 m² - Projectgebied: 6008 m² - Geplande bodemingreep: 6008 m²

1.2 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK EN WETTELIJK KADER

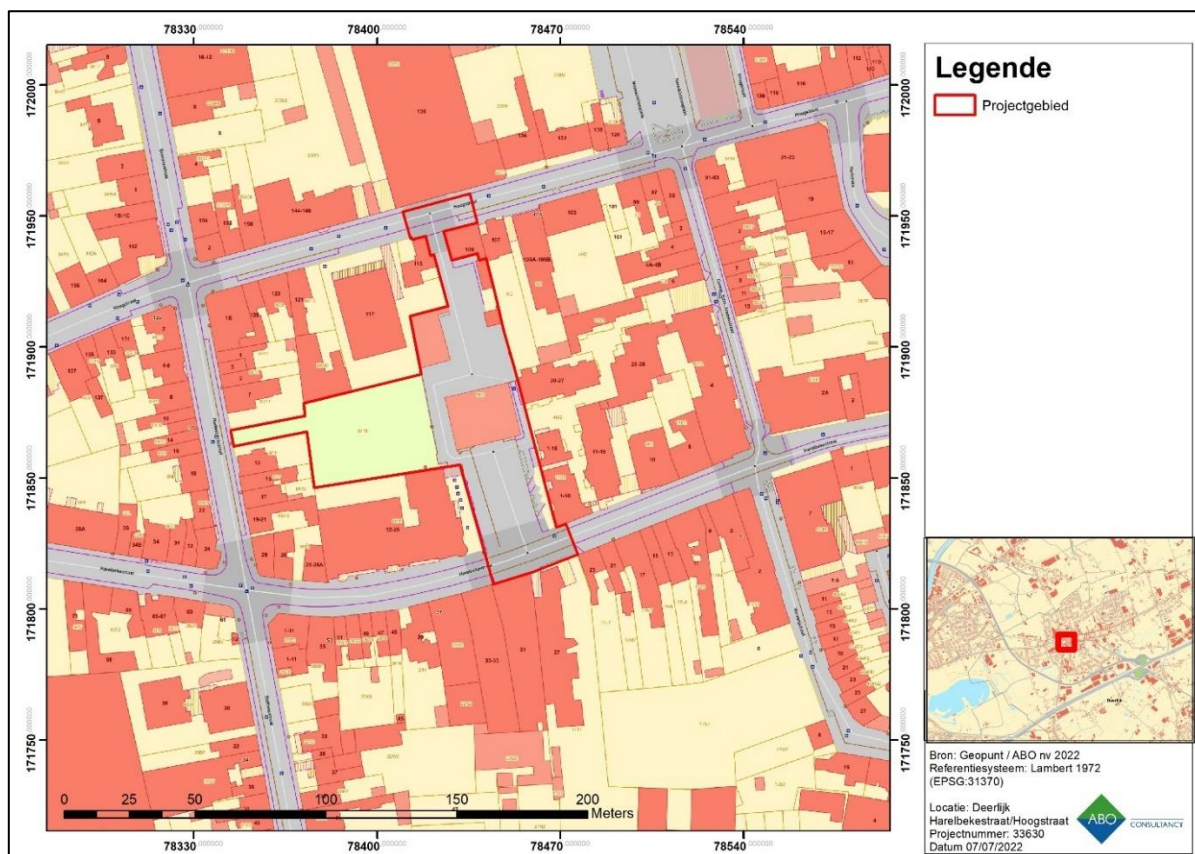
Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. De geplande werkzaamheden aan het Centrupark te Deerlijk houden de afbraak van de bestaande bebouwing, het uitbreken en vernieuwen van de verharding en hoofdzakelijk omgevingsaanleg (aanleg petanqueveld, grindpaden, fontein, speelplein,...) in. De geplande werken worden beschouwd als een ingreep in de bodem. Deze ingrepen overschrijden met 6008 m² de wettelijk bepaalde grenswaarde voor een zone in woongebied, waardoor het Onroerend Erfgoeddecreet (art. 5.4.) de opmaak van een archeologienota verplicht ter evaluatie en waardering van het archeologisch potentieel van het betrokken bodemarchief.

Het projectgebied valt buiten een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. Verder bevindt het zich buiten een definitief of tijdelijk beschermd archeologische site en buiten een vastgestelde archeologische zone. De geplande werken hebben betrekking op een zone gelegen in woongebieden. Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze werken van toepassing zijn de 3.000 m² overschrijdt en de geplande werken meer dan 1.000 m² zullen inhouden, moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet, voorafgaand aan een omgevingsvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet). Het bureauonderzoek moet uitwijzen of een onderzoek met ingreep in de bodem mogelijk en wenselijk is voor het projectgebied.

1.3 AFBAKENING VAN HET PROJECTGEBIED

Het projectgebied komt overeen met percelen 34392C0004/00M002, 34392C0007/00M002, 34392C0008/00D011, 34392C0011/00S002, 34392C0008/00E011, 34392C0008/00T011, 34392C0008/00F011, 34392C0006/00C000, 34392C0007/00K002, 34392C0008/00K011, 34392C0025/00K002; 34392C0011/00V002 en het openbaar domein van de Hoogstraat en Harelbekestraat (Deerlijk, afdeling vb. 2 AFD/DEERLIJK, sectie C) dat gelegen is aan het Centrupark, tussen de Harelbekestraat, Rodenbachstraat en de Hoogstraat in Deerlijk (Figuur 1).

In totaal beslaat het projectgebied een oppervlakte van ca. 6008 m². Het oostelijke deel van terrein is volledig verhard en deels bebouwd met de brandweerkazerne, brandweerkantine en een garage. Het westelijke deel is een groenzone met speelplein. Deze archeologienota beschrijft de geplande aanvraag tot stedenbouwkundige handelingen op het terrein in de vorm van de afbraak van de bestaande bebouwing, het uitbreken en vernieuwen van de verharding en omgevingsaanleg (aanleg petanqueveld, grindpaden, fontein, speelplein,...).

Figuur 1: GRB basiskaart met aanduiding van het projectgebied

1.4 DOEL VAN HET ONDERZOEK EN ONDERZOEKSSTRATEGIE

Deze archeologienota heeft als doel na te gaan welke archeologische resten er te verwachten zijn ter hoogte van het projectgebied en in welke mate deze bedreigd worden door de nakende ingreep in de bodem. Het onderzoek in deze archeologienota heeft drie objectieven:

- Er wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied;
- Er wordt nagegaan welke bewaring te verwachten is en in welke mate ze bedreigd worden door de geplande bodemingrepen;
- Er wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

De gegevens waarop het onderzoek gebaseerd is, worden gehaald uit de door de initiatiefnemer aangeleverde plannen in combinatie met bestaande en ontsloten landschappelijke, bouwkundige en archeologische inventarissen en kaarten. Het is steeds de bedoeling om het archeologisch verwachtingsprofiel te confronteren met de aard van de geplande werken om zo de impact ervan op het bodemarchief te bepalen.

De volgende stappen worden ondernomen om een archeologisch verwachtingsprofiel op te stellen:

- Een studie van de bestaande en ontsloten landschappelijke gegevens plaatst het projectgebied in een breder landschappelijk kader (hfst. 3). Hiertoe worden zowel kaartmateriaal als literaire bronnen geconsulteerd.
- Een studie van de bestaande en ontsloten historische en archeologische gegevens geeft inzicht in het archeologisch potentieel van het Projectgebied (hfst. 4). Hierbij worden voornamelijk inventarissen onroerend erfgoed en historische kaarten geraadpleegd.

Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt een advies geformuleerd omtrent een eventueel archeologisch vervolgonderzoek, een *in situ* bewaring of een 'geen maatregelen'.

2 AARD VAN DE BEDREIGING

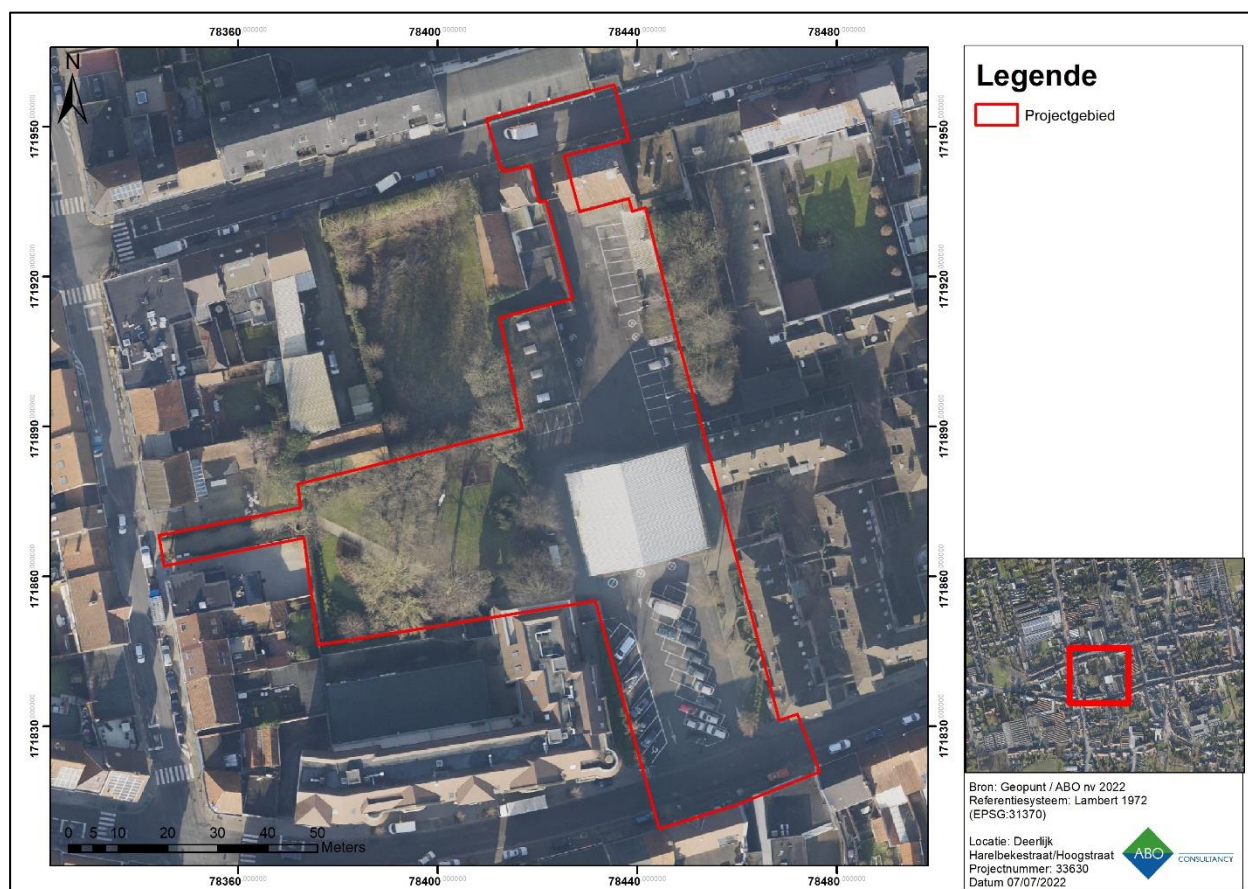
De plannen van de bestaande toestand en de ontwerpplannen van de nieuwe situatie die zijn aangeleverd door de initiatiefnemer zijn als bijlagen toegevoegd aan deze archeologienota om de leesbaarheid te garanderen.

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied omvat de voormalige brandweersite in het centrum van Deerlijk en wordt omgeven door de Hoogstraat in het noorden, de Rodenbachstraat in het westen en de Harelbekestraat in het zuiden (Figuur 2; Figuur 8). Het noordelijke deel van het projectgebied omvat een stuk van de Hoogstraat. Deze geasfalteerde gemeenteweg kent tweerichtingsverkeer en wordt aan beide zijden geflankeerd door een voetpad (Figuur 3). Vanaf de Hoogstraat is er toegang tot de brandweerloods in het centrum van het projectgebied via het Leon Defraeyplein. De zone vanaf de Hoogstraat tot de brandweerloods is volledig verhard en in gebruik als parking (Figuur 4). Verder staan er ook nog een garage en een brandweerkantine.

In het centrum staat de brandweerkazerne. Tussen dit gebouw en de Harelbekestraat in het zuiden is opnieuw een verharde zone die in gebruik is als parking (Figuur 5). De Harelbekestraat zelf is het meest zuidelijke deel van het projectgebied. Deze gemeenteweg is aangelegd in klinkers en heeft aan beide zijden een voetpad (Figuur 6).

Het westelijke deel van het projectgebied omvat een groenzone met speelpleintje en een aantal bomen. Een grindpad doorkruist het speelpleintje en verbindt de Rodenbachstraat in het westen met de verharde parking ten zuiden van de kazerne (Figuur 7).

Figuur 2: Meest recente luchtfoto met aanduiding van het projectgebied

Figuur 3: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van de Hoogstraat (Google Maps 2022)

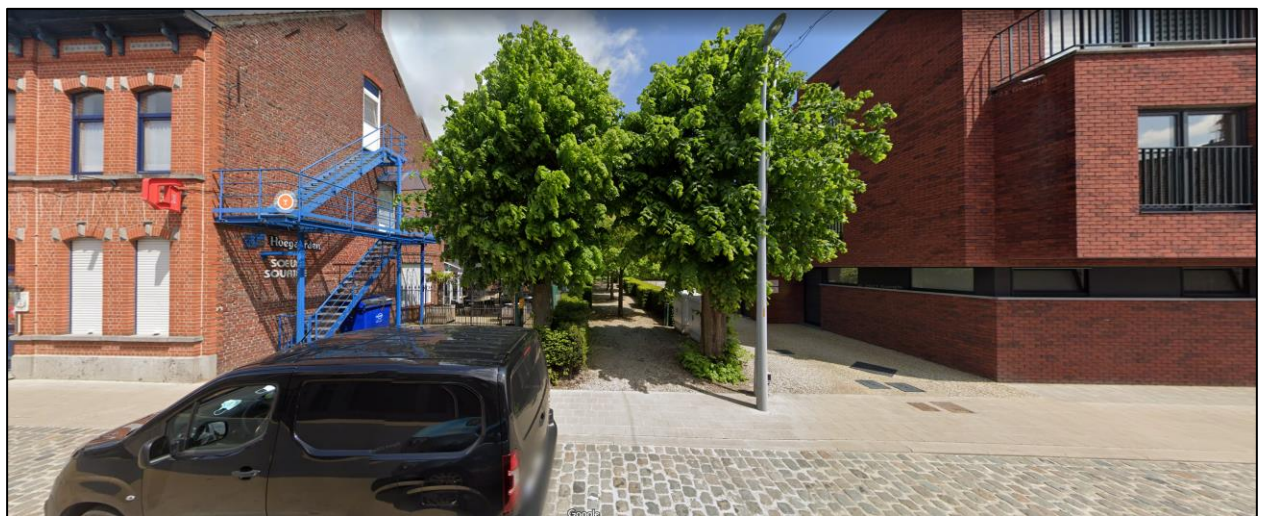
Figuur 4: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van het Leon Defraeyeplein (Google Maps 2022)

Figuur 5: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van de parking aan de Harelbekestraat met de brandweerkazerne in de achtergrond (Google Maps 2022)

Figuur 6: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van de Harelbekestraat (Google Maps 2022)

Figuur 7: Huidige situatie van het projectgebied ter hoogte van het grindpad dat aansluit op de Rodenbachstraat (Google Maps 2022)

Figuur 8: Plan van bestaande toestand (Initiatiefnemer 2022)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De toekomstige situatie van het projectgebied wordt opgedeeld in vier zones (Figuur 9):

- Zone 1: Het voorplein
- Zone 2: Het centraal deel van het park
- Zone 3: De noordelijke toegang van het park
- Zone 4: Het bestaande park

Voor alle duidelijkheid worden de geplande werken hieronder per zone gedetailleerd beschreven. Tabel 1 geeft het overzicht van de geplande bodemingrepen per zone weer.

2.2.1 ZONE 1 - VOORPLEIN

In zone 1 wordt de huidige parking omgevormd tot het voorplein van het toekomstige vrijetijdscentrum. Hiervoor wordt de huidige parking onthard en in de plaats komen deels betonklinkers (10x30) en deels betonklinkers met grasvoeg. Het hernieuwen van de verharding zal geen diepere bodemingreep inhouden t.o.v. de bestaande verhardingen.

De groenaanleg in deze zone bestaat uit het behouden van de bestaande bomen en het aanplanten van 3 nieuwe bomen binnen een grasveld. Voor het aanplanten van de bomen wordt een bodemingreep van ca. 100 cm-mv voorzien.

2.2.2 ZONE 2 - CENTRAAL DEEL VAN HET PARK

In zone 2 wordt de huidige brandweerkazerne en brandweerkantine gesloopt en de omgevende verharding uitgebroken tot ca. 60 cm-mv. Dit is dan ook de diepte van de huidige fundering en verharding. Van noord naar zuid wordt een verbindingsweg gecreëerd richting de Hoogstraat in betonklinkers (10x30). Het aanleggen van deze verbindingsweg zal niet dieper reiken dan de diepte van de bestaande verhardingen. Ten oosten van deze verbindingsweg komt een speelplein op een zandige ondergrond met glijbaan, touwen en klimelementen. De bodemingreep die hiervoor voorzien wordt, is ca. 60 cm-mv. Binnen zone 2 worden ook twee oost-west georiënteerde zandpaden aangelegd tot een diepte van ca. 40 cm-mv. In het zuiden komt een speelfontein die gepaard gaat met een bodemingreep tot ca. 100 cm-mv. In het westen van zone 2 komt een betonnen bank die gefundeerd (?) wordt op ca. 60 cm-mv.

De grootste ingreep bestaat uit omgevingsaanleg, i.e. aanleggen van een groot grasveld, het planten van bomen en struiken, het plaatsen van boomstammen,... Hiervoor zal tot een diepte van ca. 30 cm-mv worden gewerkt.

2.2.3 ZONE 3 - NOORDELIJKE TOEGANG VAN HET PARK

In zone 3 wordt de bestaande garage gesloopt en de aanwezige verharding uitgebroken tot ca. 60 cm-mv. In de plaats komt een nieuwe verharding bestaand uit betonklinkers, ook ter hoogte van de Hoogstraat. Op de plaats van de garage komt een terras op een ondergrond van grind. Hiervoor is een bodemingreep tot ca. 40 cm-mv voorzien. De groenaanleg van zone 2 loopt ook deels (in het zuiden) van zone 3.

2.2.4 ZONE 4 - BESTAANDE PARK

Binnen zone 4 komen ook het oost-west georiënteerde zandpad, de betonnen bank en de groenaanleg voor die bij zone 2 reeds uitvoering beschreven werden. Daarnaast wordt ook een petanqueveld met grind aangelegd. Hiervoor wordt een bodemingreep tot ca. 40 cm-mv voorzien. In het westen, tegen de Rodenbachstraat wordt een kast voor nutsvoorzieningen voorzien. Deze voorziening zal gepaard gaan met een bodemingreep van ca. 30 cm-mv.

2.2.5 HYDRAULICA

Doorheen zones 1, 2 en 3 wordt riolering voorzien in een noord-zuid oriëntatie (Figuur 10 t.e.m. Figuur 12).

Er worden 7 regenwaterafvoerputten (R1 t.e.m. R7) voorzien verspreid over het projectgebied. Voor het plaatsen van deze putten is een bodemingreep van ca. 130 cm-mv (R5) tot ca. 261 cm-mv (R3) voorzien.

Daarnaast wordt ten oosten van de fontein ook een regenwaterput voorzien van 20.000 liter. Voor het plaatsen van deze regenwaterput zal een uitgraving tot ca. 500 cm-mv noodzakelijk zijn.

Locatie	Ingereep	Oppervlakte (m ²)	Diepte bodemingreep (cm-mv), incl. buffer
Zone 1	Ontharden parking	Ca. 1000 m ²	60 cm-mv
Zone 1	Aanleg voorplein in betonklinkers (met grasvoeg)	Ca. 1000 m ²	60 cm-mv
Zone 1	Planten bomen	Ca. 4 m ²	100 cm-mv
Zone 2	Slopen kazerne en kantine, en uitbreken verharding	Ca. 2000 m ²	60 cm-mv
Zone 2	Aanleg verbindingsweg	Ca. 280 m ²	60 cm-mv
Zone 2	Aanleg speelplein	Ca. 80 m ²	60 cm-mv
Zone 2, zone 3	Groenaanleg (grasveld en bomen)	Ca. 1800 m ²	30 cm-mv
Zone 2, zone 4	Zandpaden	Ca. 340 m ²	40 cm-mv
Zone 2, zone 4	Bouw betonnen bank	Ca. 45 m ²	60 cm-mv
Zone 2	Bouw waterfontein	Ca. 50 m ²	60 cm-mv
Zone 4	Aanleg petanqueveld	Ca. 27 m ²	40 cm-mv
Zone 4	Kast nutsvoorzieningen	Ca. 4 m ²	30 cm-mv
Zone 1, zone 2, zone 3	RWA-putten (7 stuks)	Ca. 0,5 m ² (7 stuks)	130 tot 261 cm-mv
Zone 1	Regenwaterput i.f.v. fontein	Ca. 8 m ²	500 cm-mv

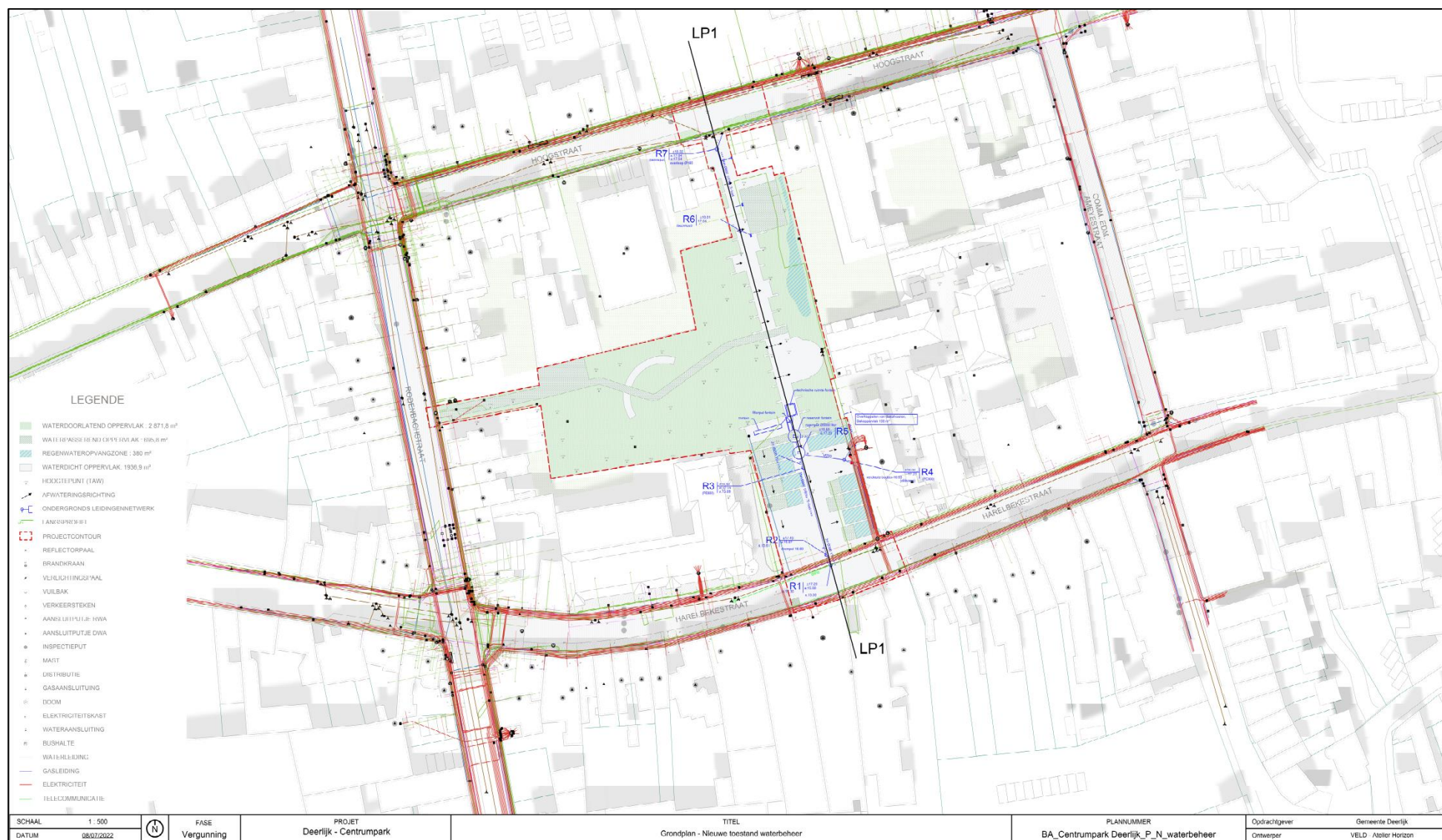
Tabel 1: Overzicht van de geplande bodemingrepen per zone

2.2.6 SAMENVATTING BODEMINGREPEN

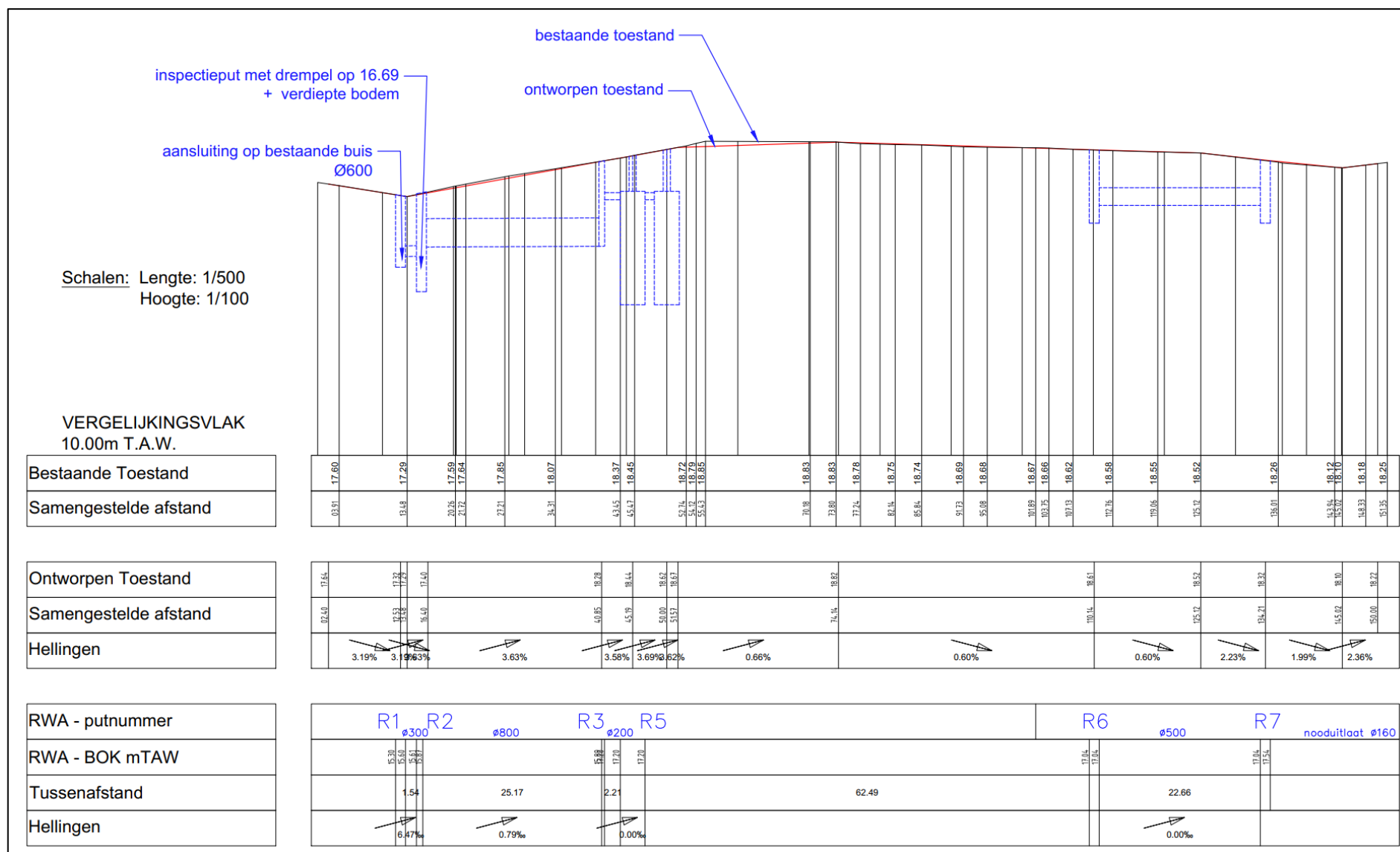
De geplande bodemingrepen omvatten hoofdzakelijk het slopen van de bestaande bebouwing, het uitbreken van de bestaande verharding en het vervangen door nieuwe verharding. Daarnaast betreffen de andere geplande werken hoofdzakelijk omgevingsaanleg (fontein, speelplein, petanqueveld, terras, wandelpaden, aanleg van grasvelden, planten van bomen,...). De bodemingrepen die hiermee gepaard gaan, variëren van 30 cm-mv tot 100 cm-mv. De enige uitzondering hierop zijn de RWA-putten en regenwaterput waar de bodemingreep in diepte varieert van 130 tot 500 cm-mv.

Figuur 9: Plan van de nieuwe toestand van het projectgebied (Initiatiefnemer 2022)

Figuur 10: Plan van de nieuwe toestand met aanduiding van de rioleringen (Initiatiefnemer 2022)

Figuur 11: Profiel van de rioleringen met aanduiding dieptes in nieuwe toestand (Initiatiefnemer 2022)

INSPECTIEPUT MET OVERSTORTPLAAT EN KNIJPOPENING

drempelpeil: 16.69 m TAW

Ø 700

min. Ø 1000

prefab inspectieput

overstortplaat met ronde knijpopening
RVS AISI 304, dikte 4 mm

drempelpeil

te bevestigen met doorsteekanker met rondel en moer -
RVS AISI 316
M10x90mm, tussenafstand max. 150 mm

300

6

6

6

20

6

6

120

500

plaat RVS AISI 304, dikte 4 mm

inspectieput met verdiepte bodem: slibvang

EPDM dichting, dikte 10 mm

inkomende buis

uitgaande buis

DOORSNEDE A-A

EPDM-dichting
dikte 10 mm

300

min. Ø 1000

60°

inkomende buis

uitgaande buis

doorsteekanker met rondel
en moer RVS AISI 316 M10x90

DOORSNEDE B-B

Schaal : 1/20

Maten uitgedrukt in mm

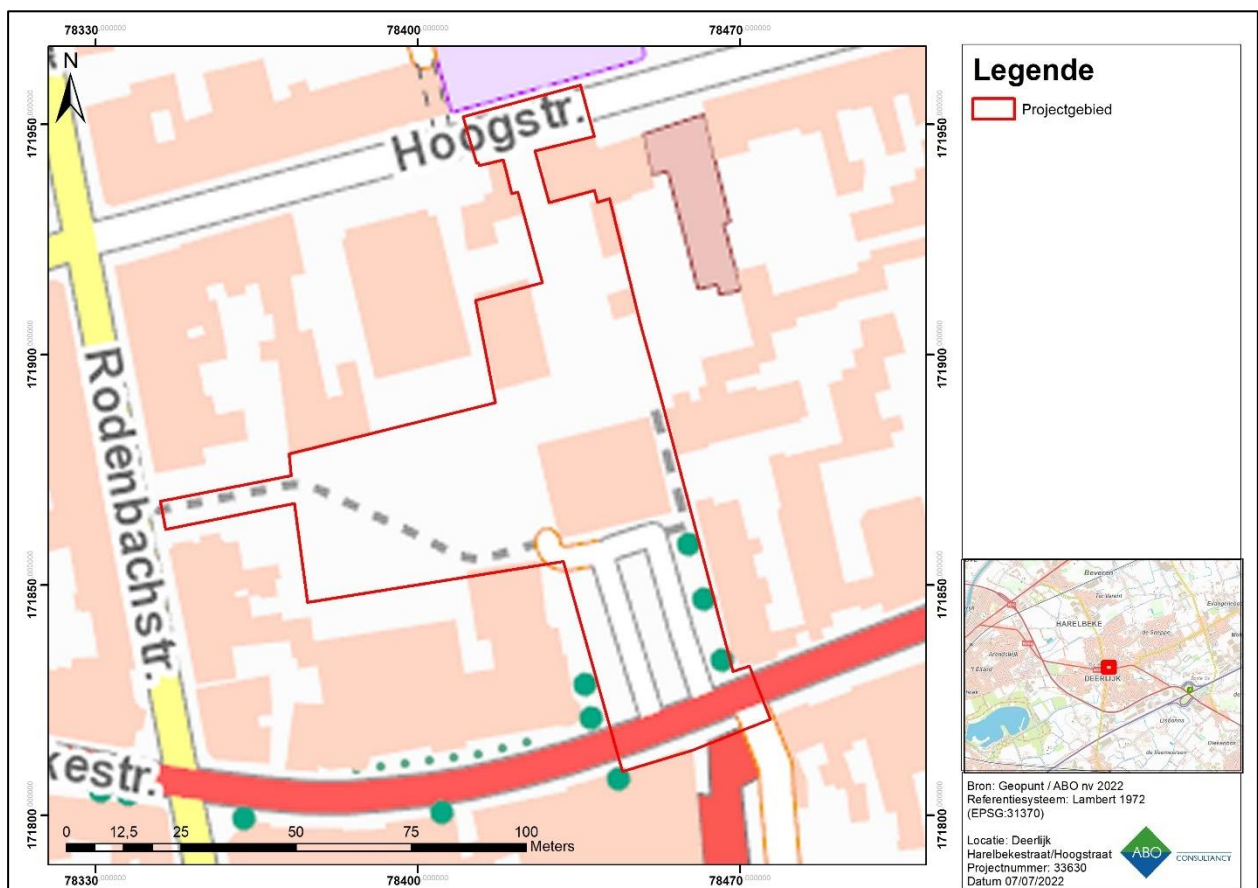
33630 (intern) | / (extern) | 2022G56 (AOE) | Archeologienota – Verslag van resultaten

3 LANDSCHAPPELIJKE ANALYSE

3.1 TOPOGRAFISCHE SITUERING

Het projectgebied bevindt zich in de dorpskern van Deerlijk. De omliggende gemeenten zijn Harelbeke (W), Beveren en Desselgem (N), Nieuwenhove en Vichte (O) en Zwevegem (Z). Op grotere schaal is Deerlijk centraal gelegen tussen Kortrijk en Waregem. Deerlijk is langsheen enkele grote wegen geleden waaronder de E17 (in het zuiden) en N43 (in het noorden) die het traject Gent-Kortrijk vormen. Het traject Gent-Kortrijk heeft reeds een oudere oorsprong en stemt overeen met de huidige Waregemstraat en Hoogstraat, Uit cartografische bronnen blijkt duidelijk dat Deerlijk een straatdorp is. Hierbij is de bebouwing gesitueerd langsheen de Hoogstraat-Waregemstraat. Daarnaast loopt ook de N36 (Roeselare-Ronse) doorheen Deerlijk.

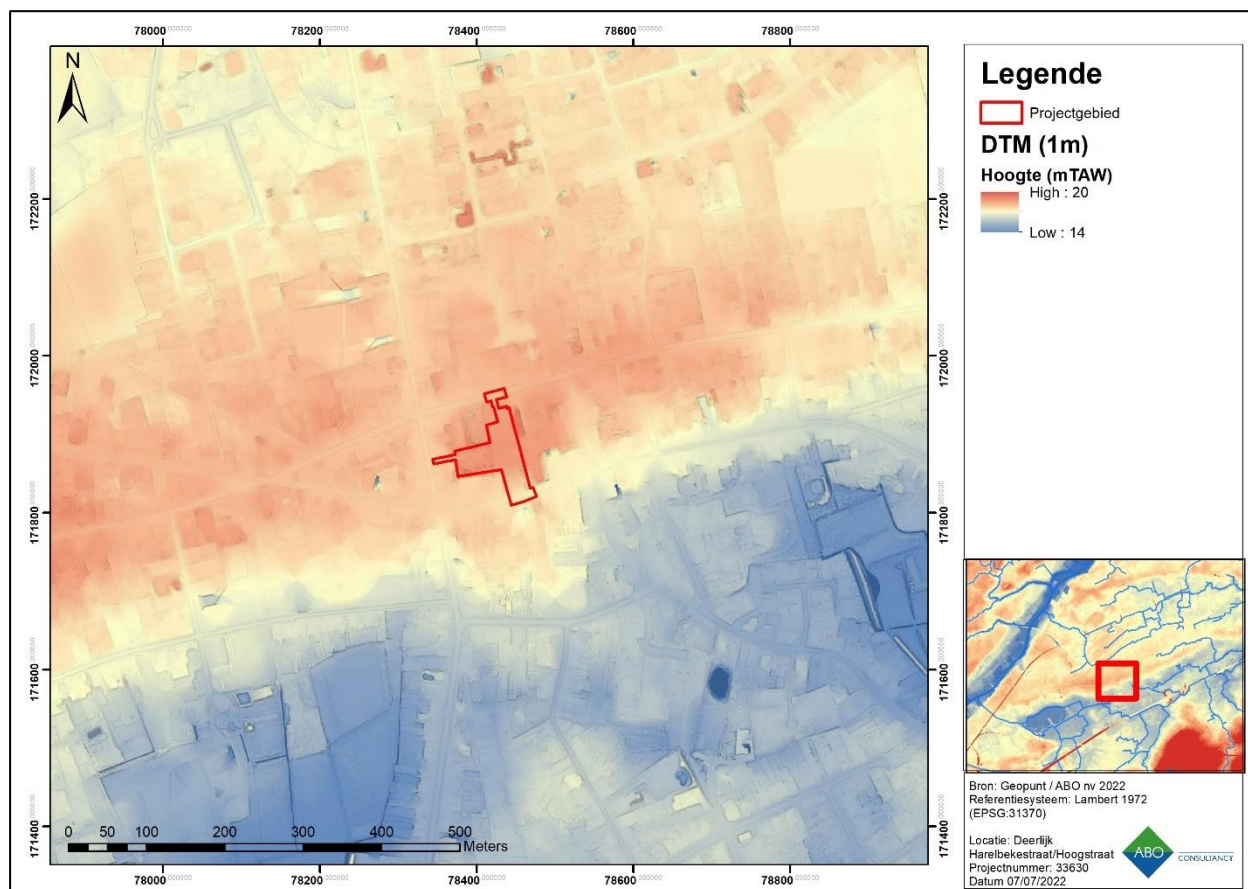
Het projectgebied bevindt zich aan de rand van de Gaverbeekvallei op een hoger gelegen zandrug. In de nabije omgeving stromen meerdere waterlopen en beekjes waaronder de Krekelseek, Zomerbeek, Stuivebergbeek en Beverenbeek in het noorden en de Alfortbeek, Wijmelbeek en de Gaverbeek in het oosten en zuiden.

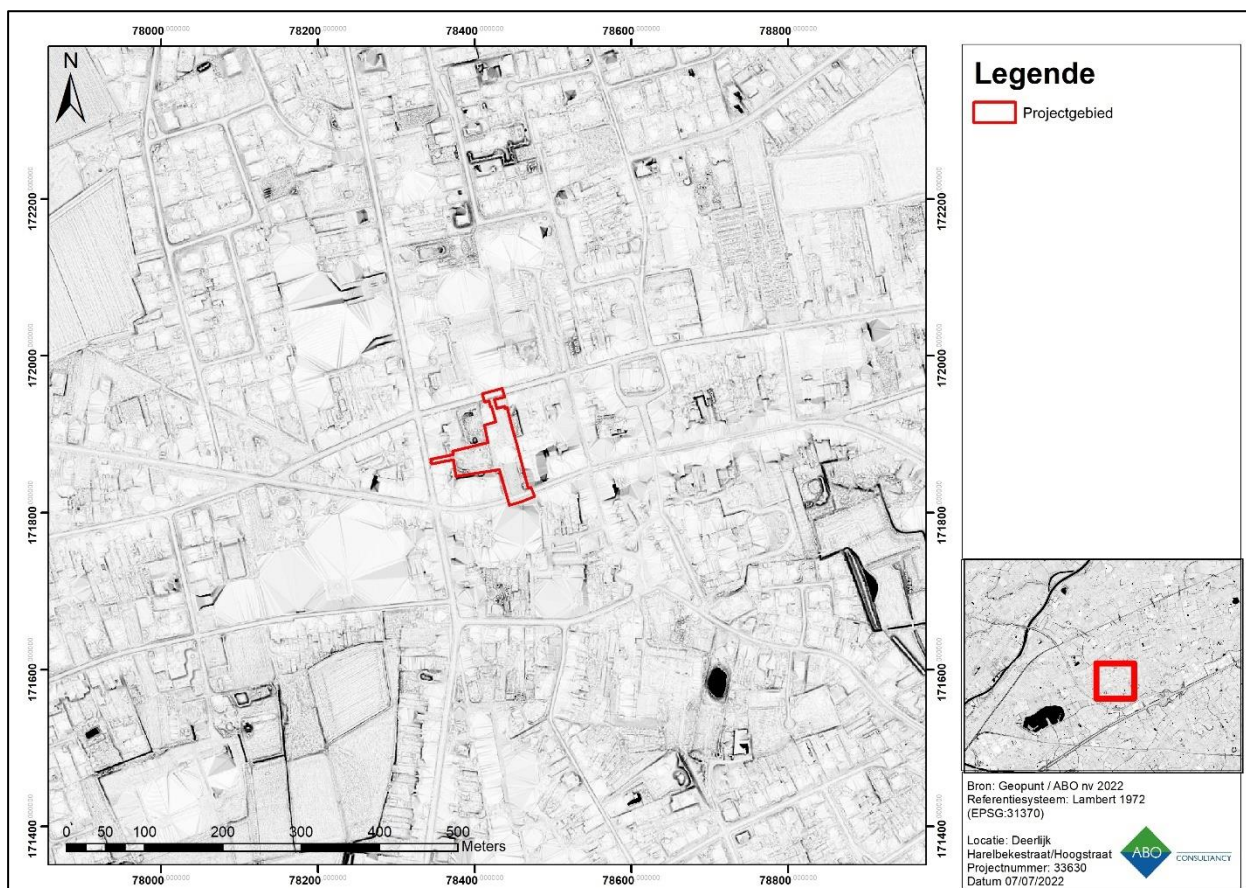
Figuur 13: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied

Vanuit geomorfologisch oogpunt is Deerlijk gelegen in het zandige Leie-Scheldeinterfluvium in een licht golvend landschap. Het projectgebied bevindt zich op de zuidelijke helling van een zandrug tussen de Leie (in het noorden – 3km) en de Gaverbeek (in het zuiden – 1,2km). Ten zuiden van deze zandrug is de alluviale vlakte van de Gaverbeek zichtbaar op het Digitaal Terreinmodel (Figuur 14) Verder naar het zuidoosten toe gaat het vlakke landschap over naar grote reliëfverschillen. Deze reliëfverschillen maken deel uit van de Vlaamse Ardennen (Figuur 14: overzichtkaart). Gezien het terrein grotendeels bebouwd is werd geen ingezoomde hillshade ingevoegd.

Samengevat kan gesteld worden dat het projectgebied op een erg gunstige landschappelijke locatie gelegen is. Deze gunstige locatie wordt gedefinieerd als een zandige hoogte nabij meerdere waterlopen en verbindingswegen. Dergelijke zones worden reeds vanaf de steentijd en de daaropvolgende periodes opgezocht.

Figuur 14: Uittreksel van het Digitaal Hoogtemodel (1m) met waterlopen en aanduiding van het projectgebied

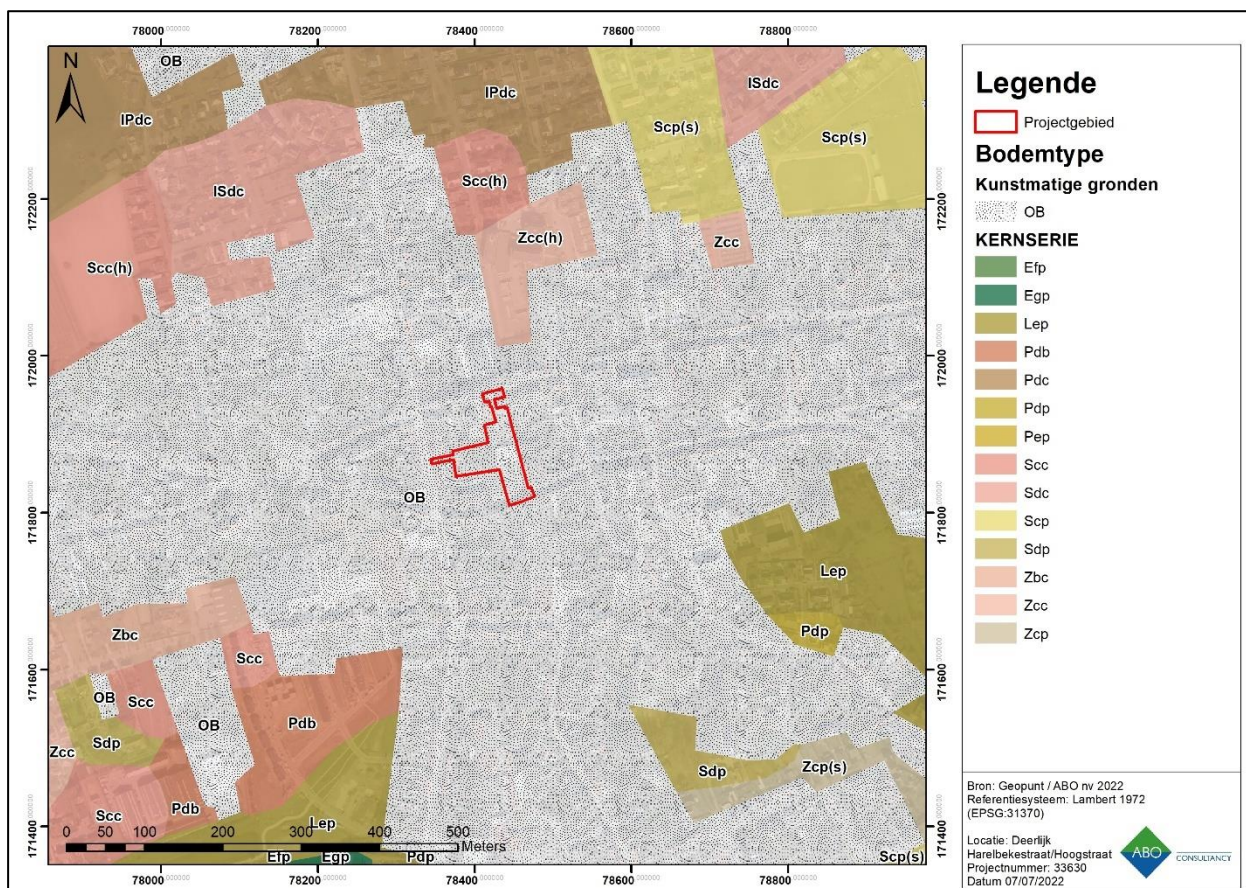
Figuur 15: Skyview (factor 0,25 m) met aanduiding van het projectgebied

3.2 BODEMKUNDIGE SITUERING

Zoals eerder aangegeven bevindt het projectgebied zich in het zandige Leie-Scheldeinterfluvium. In deze streek zijn zowel zandleembodems (**Pdc**; **Pfp**) en (lemige) zandbodems (**Scp**; **Zcc**; **Sdc**) aanwezig. Het projectgebied is volledig binnen een bebouwde zone (OB) gelegen waarbij de natuurlijke bodemopbouw mogelijk is aangetast door bebouwing.

Het noordoosten van het kaartbeeld is gekarteerd als een matig droge lemige zandbodem zonder profiel (**Scp**). Deze gronden vertonen een grijsbruine humuslaag. Tussen 60 en 90cm-mv zijn roestverschijnselen waarneembaar. Het oosten van het projectgebied is gekarteerd als een matig droge zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde B-horizont (**Zcc**). Dit is een matig droge bodem met roestverschijnselen tussen 60 en 90cm-mv.

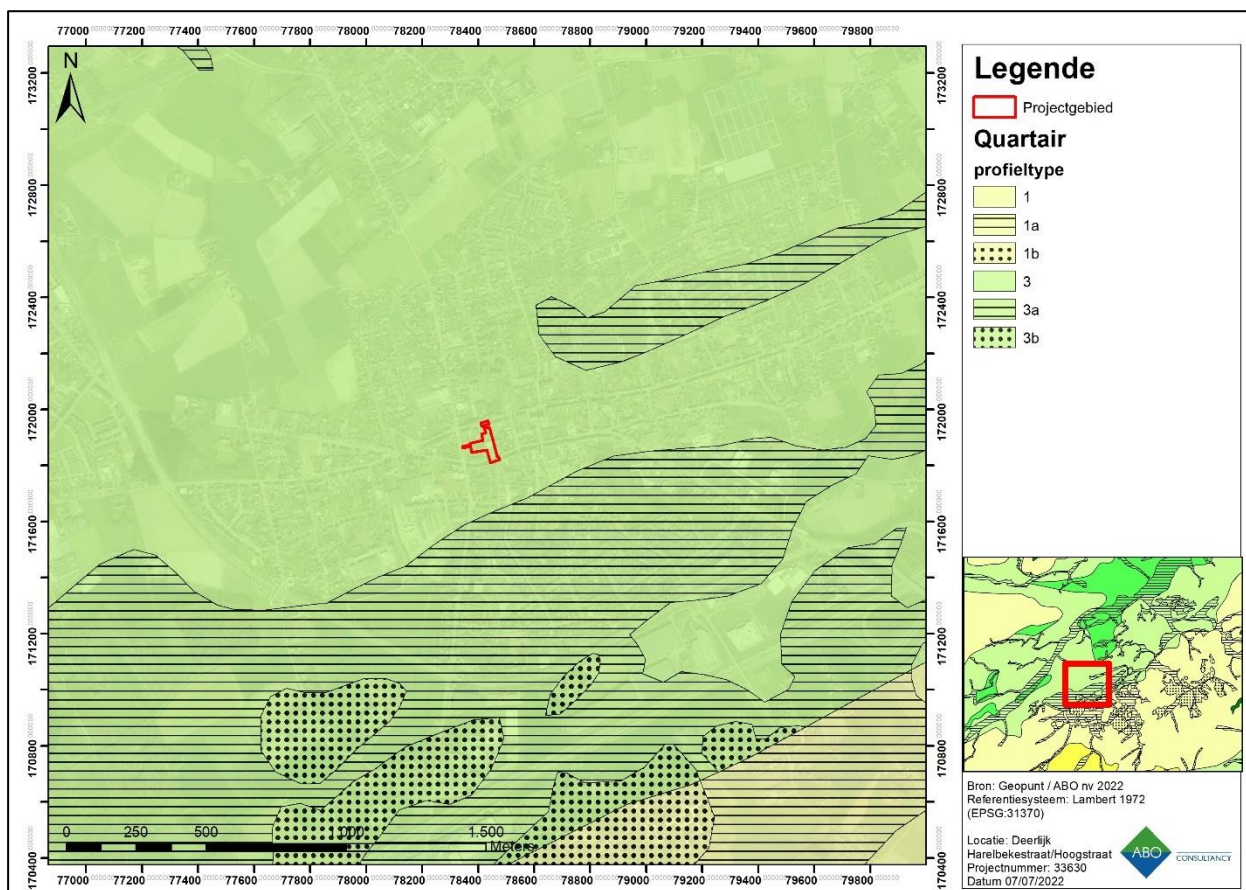
Op basis van de bodemtypekaart kan gesteld worden dat het projectgebied zich op een gunstige locatie bevindt voor menselijke occupatie vanaf de steentijd tot nu. Dit is echter sterk afhankelijk van de bewaringstoestand en de impact van de menselijke ingrepen binnen het projectgebied.

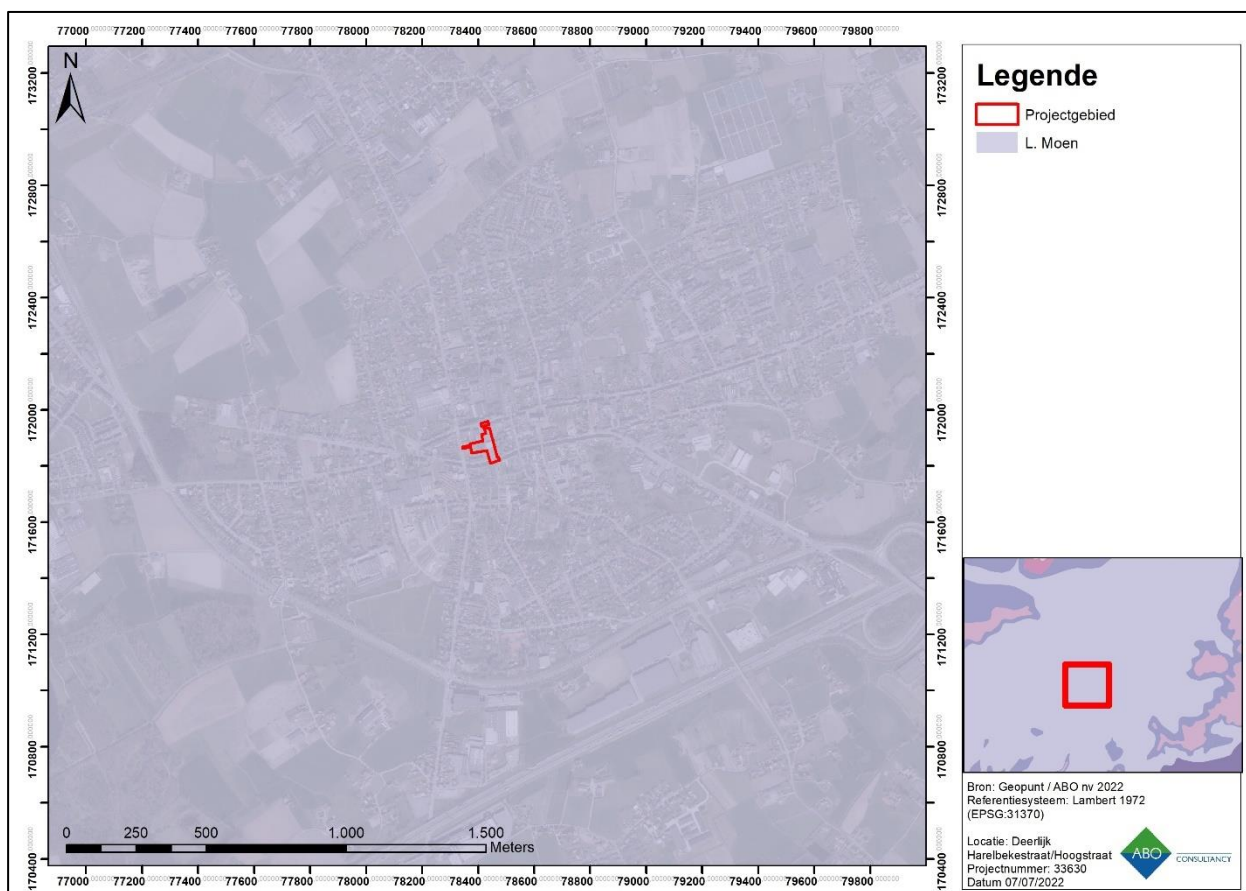
Figuur 16: Gedigitaliseerde bodemkaart met aanduiding van het projectgebied

De Quartairgeologische sequentie (type 3 en 3a) bestaat uit fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen (FLPw) (Figuur 17). Bovenop deze afzettingen kunnen hellingsafzettingen (HQ) worden aangetroffen. Deze afzettingen worden afgedekt door eolische dekzanden uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) (ELPw) (Bogemans 2007). In het meest noordoostelijke uiteinde van het projectgebied kunnen er nog fluviatiele afzettingen uit het Laat-Weichseliaan bovenop de eolische dekzanden worden aangetroffen (Figuur 17).

De Tertiaire sedimenten zijn gekarteerd als het Lid van Moen, dat deel uitmaakt van de Formatie van Kortrijk (Figuur 18). De sedimenten hebben een grijze kleur en een kleige tot siltige textuur. Er kunnen kleilagen en Nummulites planulatus aangetroffen worden.

Figuur 17: Gedigitaliseerde Quartairgeologische kaart met aanduiding van het projectgebied

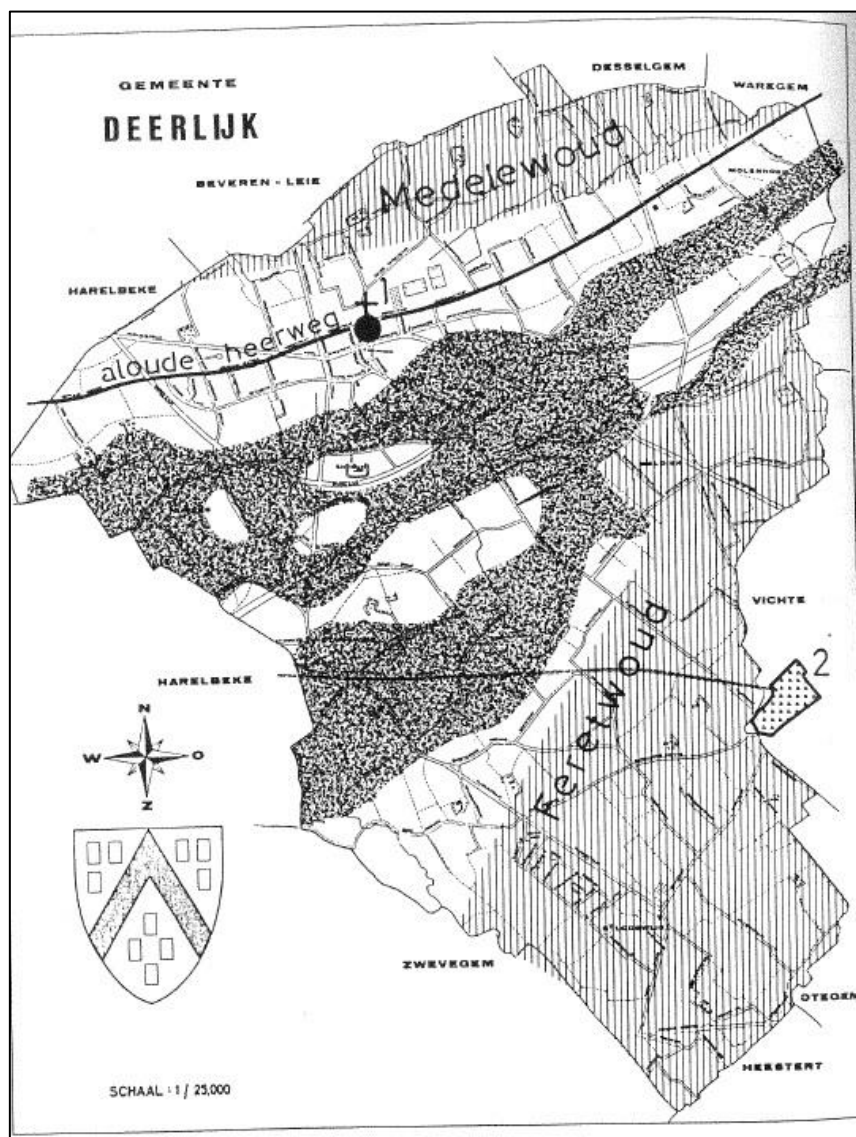

Figuur 18: Gedigitaliseerde Tertiairgeologische kaart met aanduiding van het projectgebied

4 ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

4.1 HISTORISCHE ACHTERGROND

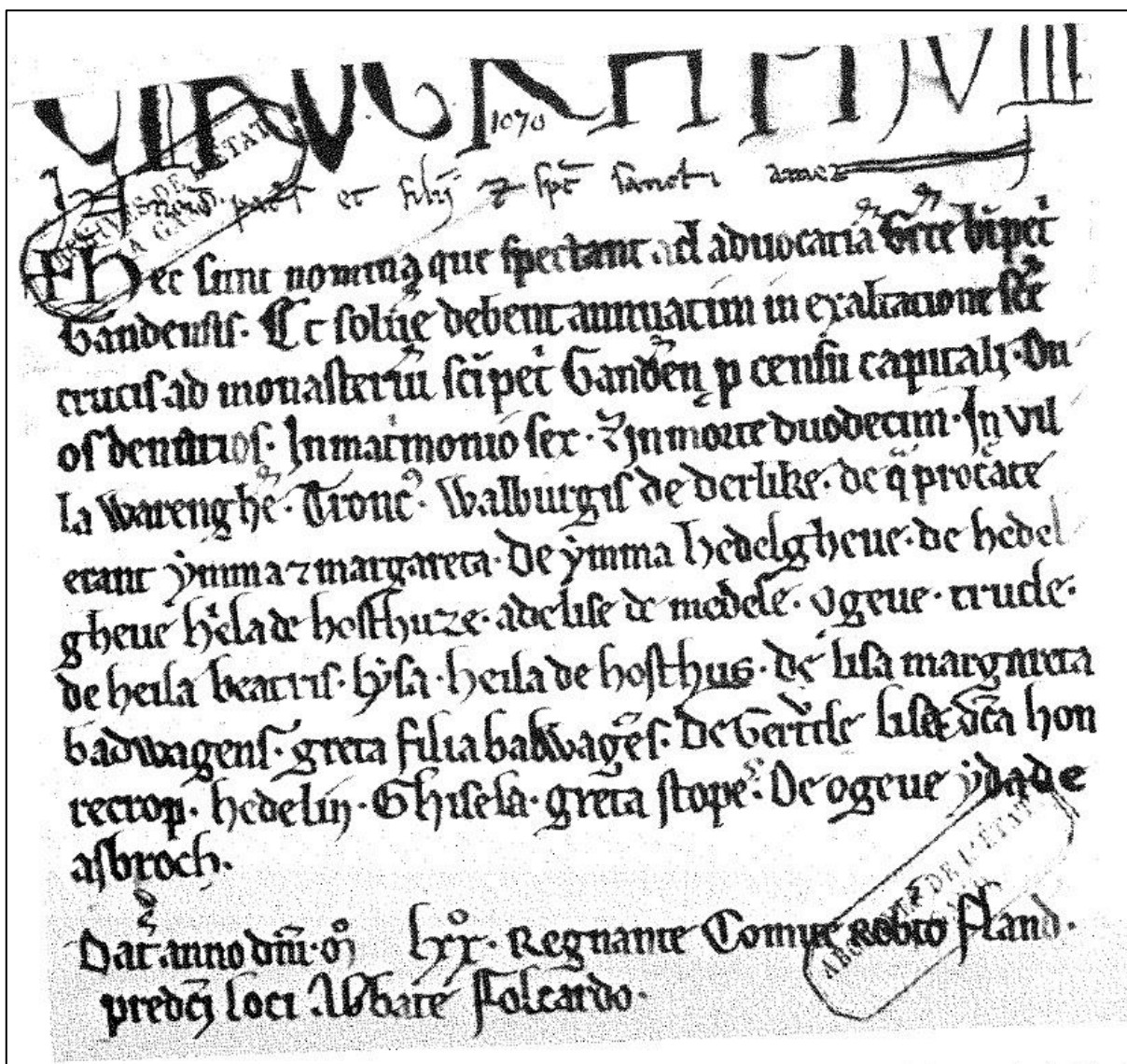
De huidige dorpskern van Deerlijk is ontstaan langsheen de weg Gent-Waregem-Kortrijk (de huidige Hoogstraat (90m ten zuiden van het projectgebied). Deze weg loopt over het hoogst gelegen deel van de heuvelrug waarop Deerlijk zich bevindt. Nadat Arnulf de Grote (Graaf van Vlaanderen) in 994 het Medelewoud, Sauselebos en een deel van het Feretwoud aan de Gentse Sint-Pietersabdij schenkt, wordt het Medelewoud systematisch ontgonnen. De ontginning van het landschap werd georganiseerd vanuit omwalde hoeves die veelvuldig voorkomen in de regio (Inventaris Onroerend Erfgoed 2019: ID 122111).

Figuur 20: Schematische weergave van Deerlijk omstreeks 1100 (Despriet 1987)

Derlike (Deerlijk) wordt voor het eerst vermeld in 1070 (Figuur 21). Daaropvolgende vermeldingen van Deerlijk variëren in de naamsgeving (1100: Tresleca; 1177: Terlecha; 1190: Treleche; 1207: Terlecca). Deze naam zou een Romeinse oorsprong hebben (Trasilos: de energieke) (Inventaris Onroerend Erfgoed 2019: ID 122111). Dit duidt nogmaals op een mogelijke Gallo-Romeinse nederzetting die zich hier bevond. De kerk van Deerlijk wordt voor het eerst vermeld in 1119.

In de 2de helft van de 12de eeuw wordt op de locatie van de huidige Sint-Columbakerk een driebeukige romaanse kruiskerk opgericht.

Figuur 21: 13de-eeuwse kopie van een oorkonde uit 1070 met vermelding van Derlike (Despriet 1987)

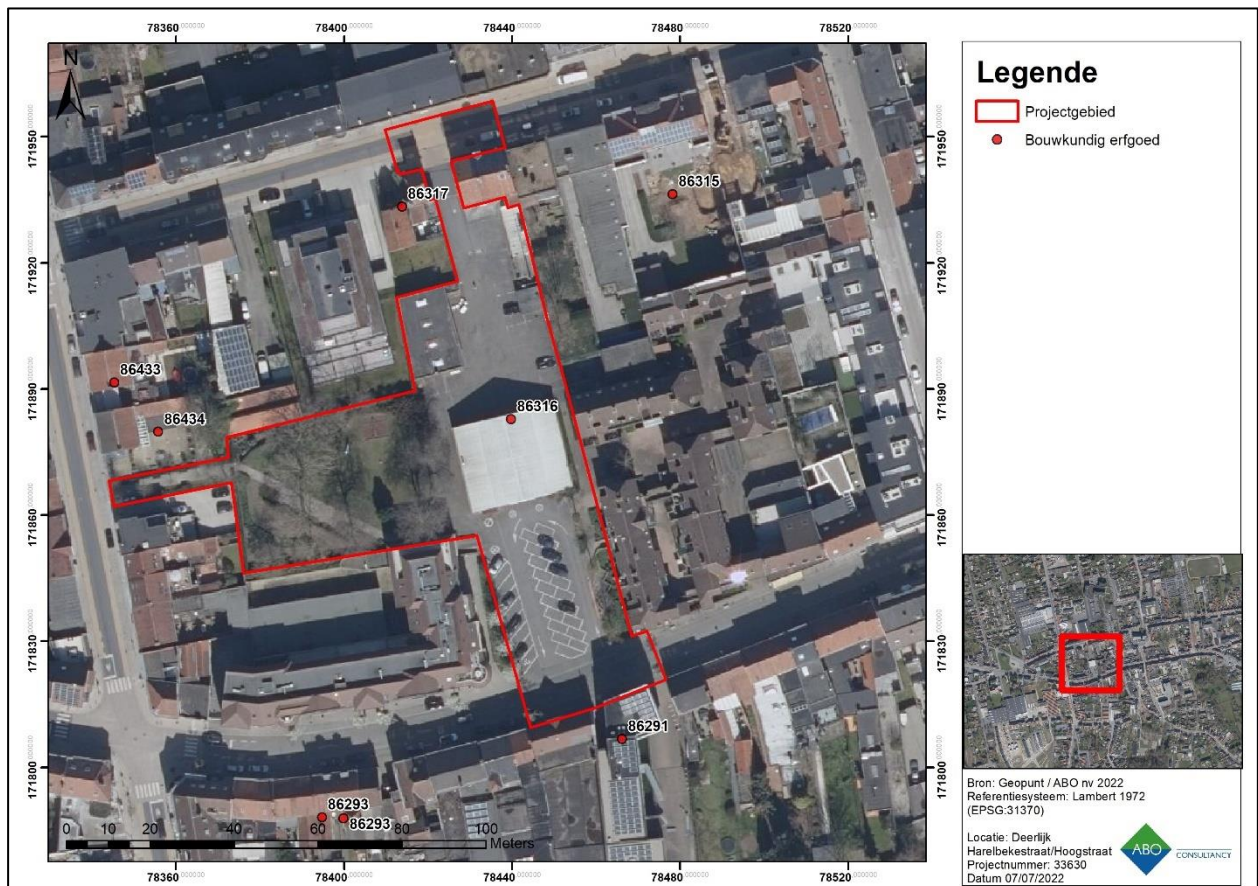
De belangrijkste heerlijkheden ontwikkelen zich in de 13de en 14de eeuw rond het huidige provinciedomein De Gavers, ten westen van de huidige dorpskern van Deerlijk. Het gaat meer bepaald om opper- en neerhofconstructies met een dubbele omwalling. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) krijgt Deerlijk sterk te lijden onder de militaire spanningen. Hoewel er geen veldslag heeft plaatsgevonden, hebben troepen van het Gentse leger zich ongetwijfeld bevoorraad hebben in Deerlijk. Historische bronnen duiden tevens op een tekort aan voedselbronnen – slechts een beperkt deel van het akkerland werd benut - waardoor het bevolkingsaantal sterk afnam.

Tijdens de Negenjarige Oorlog (1688-1697) was Deerlijk eenzelfde lot beschoren, onder meer door rondtrekkende en muitende troepen die oogsten en hoeves vernietigen (Inventaris Onroerend Erfgoed 2019: ID 122111).

4.2 INVENTARISSEN ONROEREND ERFGOED

4.2.1 BESCHERMDE EN VASTGESTELDE ERFGOEDWAARDEN

Binnen het projectgebied is de brouwerij en brouwerswoning van Jules Descheemaeker gelegen (Figuur 19). Het betreft vastgesteld bouwkundig erfgoed dat in 1890 werd opgetrokken. Binnen de huidige geplande werkzaamheden wordt het bouwkundig erfgoed gesloopt. Verder is er nog bouwkundig erfgoed gelegen in de nabije omgeving van het projectgebied, steeds daterend in de 19de of 20ste eeuw.

Figuur 19: Visuele weergave van de Inventaris Onroerend Erfgoed rondom het projectgebied. (IOE, 2022).

ID	Naam	Datering	Bescherming
86316	Brouwerswoning en brouwerij van Jules Descheemaeker	1890	Vastgesteld bouwkundig erfgoed. Niet beschermd.

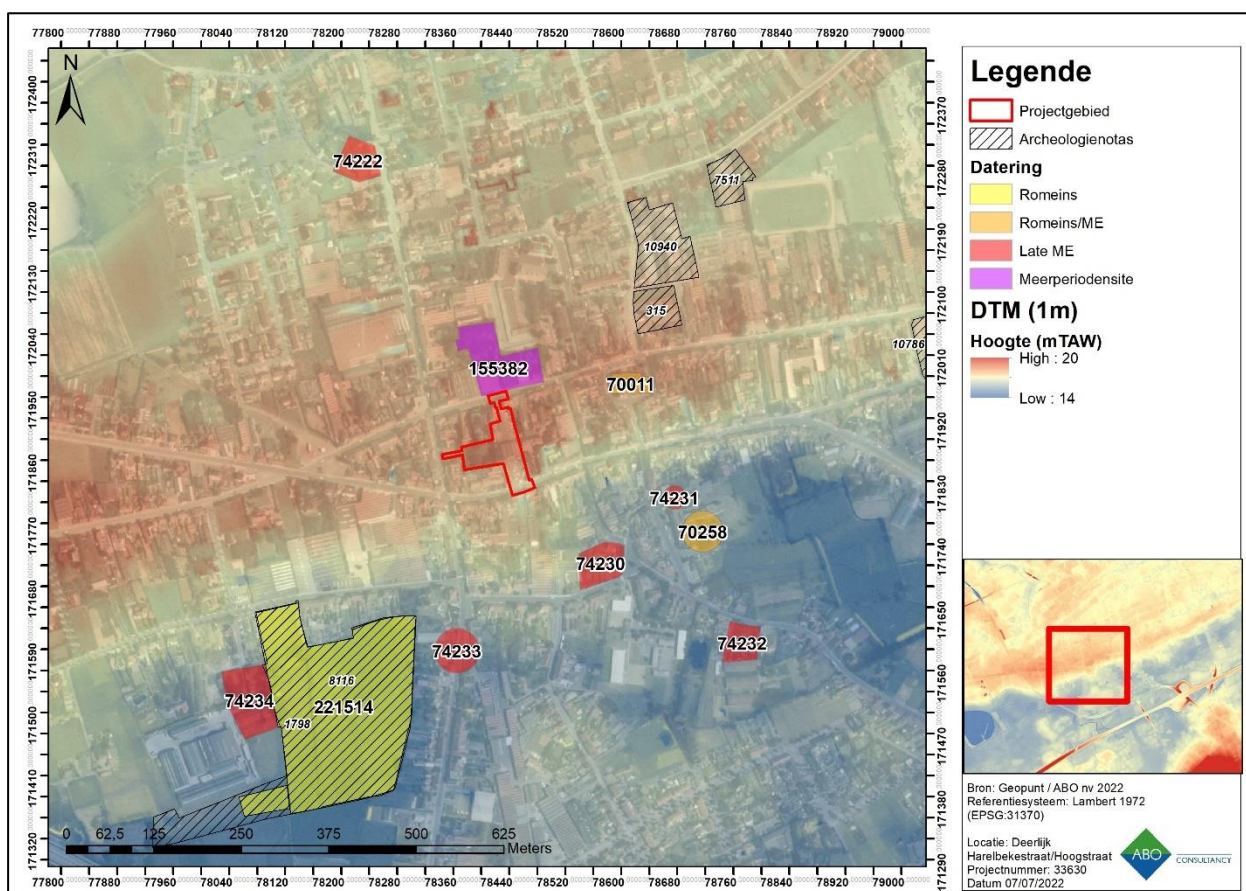
Tabel 2: Tabel met de locatie van het onroerend erfgoed gelegen op of direct langs het projectgebied. (Bron: Inventaris Onroerend Erfgoed, 2022)

4.2.2 ARCHEOLOGISCHE DATA

In de ruime omgeving van het projectgebied (Deerlijk, Harelbeke en de Gaverbeekvallei) werden de oudste archeologische resten aangetroffen in de laaggelegen vlakte van de Gaverbeek. Het gaat om vuurstenen voorwerpen (schrabbers, stekers) vanaf het laat-paleolithicum (Federmesser-cultuur; ca. 9.000 v.C.) en gepolijste bijl- en pijlpunten (neolithicum; ca. 3.000 – 2.000 v.C.) (CAI ID 70265). Deze vuurstenen artefacten werden uitsluitend in de lager gelegen delen van de Gaverbeekvallei aangetroffen en worden bijgevolg niet verwacht binnen het huidige projectgebied. Hoewel er nog geen grondsporen uit de metaaltijden gekend zijn binnen Deerlijk, sluit dit niet uit dat er geen archeologische resten aanwezig zijn uit deze periode.

Zo werden reeds talrijke sites uit de metaaltijden aangetroffen in nabijgelegen gemeenten met een landschappelijk gelijkaardige situatie (Inventaris Onroerend Erfgoed 2019: ID 122111).

Tijdens archeologisch onderzoek aan de Rijksbasisschool, Sint-Columbakerk, het rustoord en de textielververij Ovelacq, uitgevoerd door Deschieter in De Clercq 1988, werden dakpannen, vuursteenbokken en aardewerk aangetroffen uit de Romeinse periode (ID 155382). Deze vondsten versterken de hypothese dat er een **Gallo-Romeinse** nederzetting aanwezig zou zijn binnen de huidige dorpskern van Deerlijk, hoewel er tot dusver nog geen grondsporen uit de Romeinse tijd zijn aangetroffen. Bij de noodopgraving aan de textielververij Ovelacq (CAI ID 155382) werden tevens ook aardewerk en een bronzen fibula uit de **Merovingische periode** teruggevonden. Vermoedelijk is er vanaf de Romeinse periode dan ook sprake van een continue menselijke occupatie te Deerlijk. De vele sites met walgracht doen vermoeden dat er voornamelijk vanaf de **late middeleeuwen** intensieve ontginning is van het landschap.

Figuur 20: Visuele weergave van de Centrale Archeologische Inventaris in dichte omgeving. (CAI, 2022).

CAI	Omschrijving	Datering
70011	Sint-Colombakerk	Midden-Romeins Volle ME
70258	Losse vondsten & grachten	Romeins Late ME
74222	Site met walgracht	Late ME

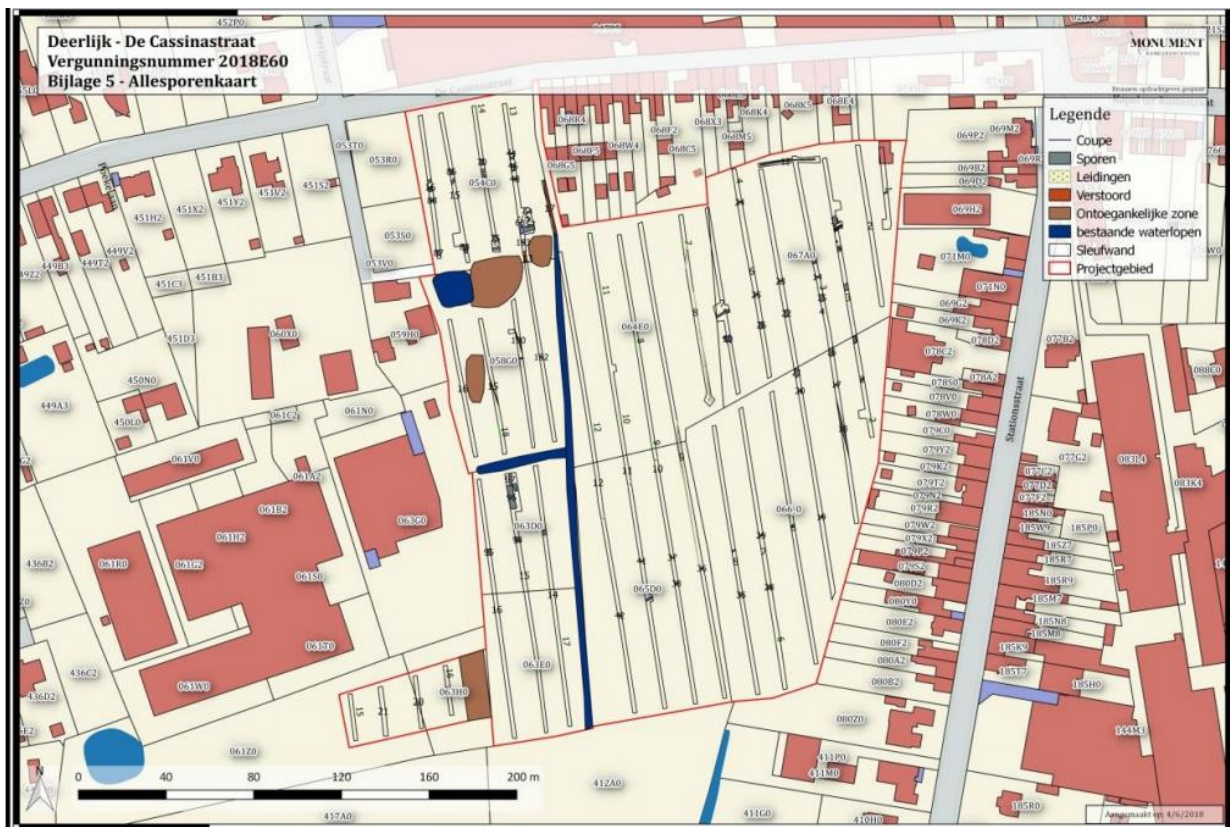
CAI	Omschrijving	Datering
74230	Site met walgracht	Late ME
74231	Site met walgracht	Late ME
74232	Site met walgracht	Late ME
74233	Site met walgracht	Late ME
74234	Site met walgracht	Late ME
155382	Archeologische meerperiodensite 'Ovelacq': losse vondsten; vuurbok; fibula; grondsporen en funderingen	Romeins; Merovingisch; late ME; 17 ^{de} eeuw
221514	Nederzettingssporen (20-tal paalkuilen)	Romeins

Tabel 3: Overzicht van de CAI-locaties in de omgeving van het projectgebied (Centrale Archeologische Inventaris 2022).

In de directe omgeving van het projectgebied werden er sinds de wetswijziging van 2016 reeds 5 archeologienota's in de nabije omgeving gepubliceerd. Met betrekking tot de site 'Ovelacq' werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd dat reeds werd opgenomen als waarnemingsobject (ID 155382; zie boven).

Er kan uit deze data geconcludeerd worden dat er een reële archeologische verwachting is voor archeologische resten vanaf de Romeinse periode. Hoewel er geen archeologische resten in de nabije omgeving gekend zijn uit de metaaltijden valt dit niet uit te sluiten. De trefkans op steentijdresten lijkt dan weer eerder klein, gezien de gekende steentijdartefacten voornamelijk in de lager gelegen delen van de Gaverbeekvallei worden aangetroffen.

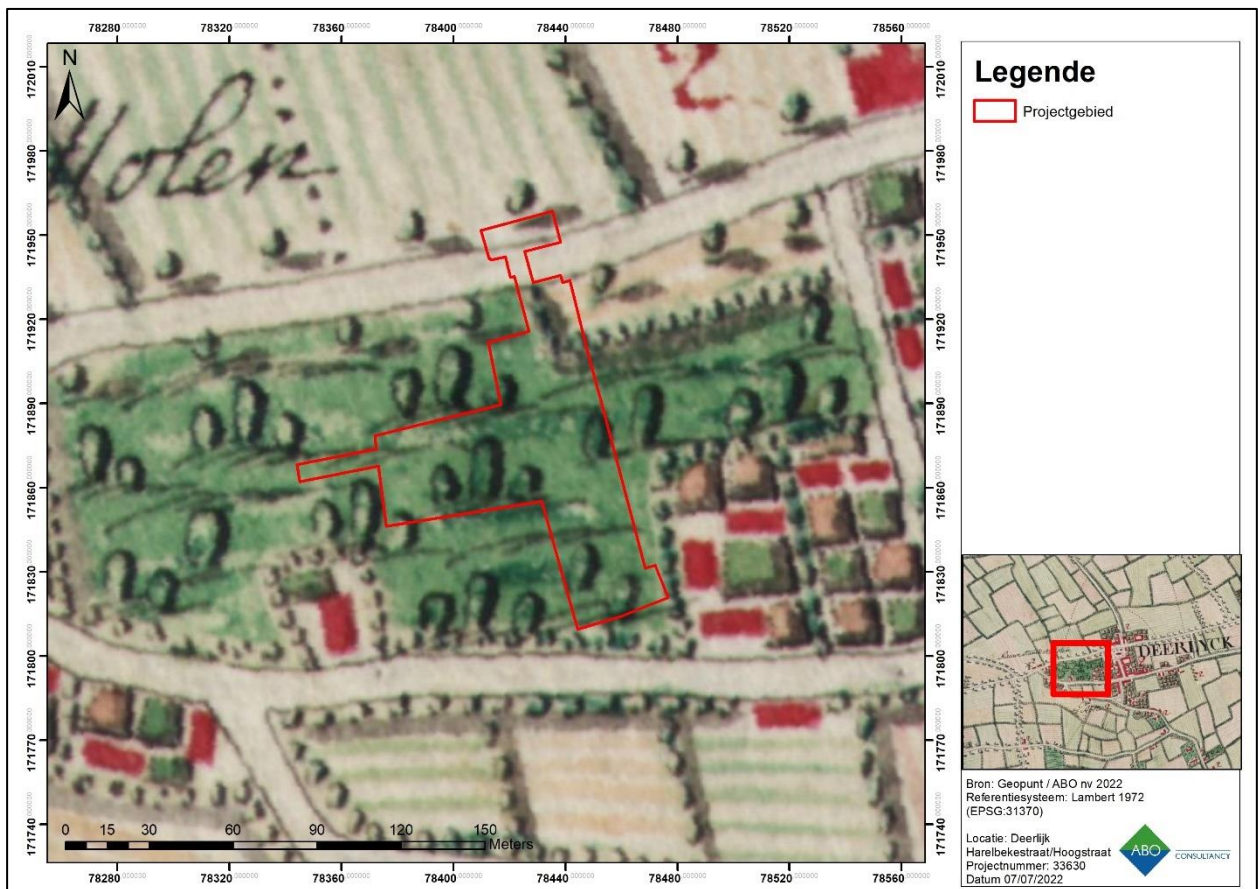
ID	Naam	Type	Bedrijf	Conclusie
315	Archeologienota Deerlijk – Sint-Amandusstraat (prov. West-Vlaanderen)	Bureauonderzoek	Triharch	Verwachting vanaf Romeinse periode
1798 & 8116	Proefsleuvenonderzoek: Deerlijk de Cassinestraat	Bureauonderzoek, LBO en proefsleuven	Ruben Willaert & Monument Vandekerckhove	Opgraving ifv Romeinse nederzettingssporen
7511	Archeologienota Verslag van resultaten bureauonderzoek Deerlijk Guido Gezellelaan (prov. West-Vlaanderen)	Bureauonderzoek & controleboringen	Monument Vandekerckhove	Vrijgave (archeologie wordt niet bedreigd)
10940	Archeologienota	Bureauonderzoek & LBO	ABO nv	Verwachting vanaf Romeinse periode

Figuur 21: Algemeen sporenplan proefsleuvenonderzoek 'Ovelacq' (Apers & Vanhoutte 2018)

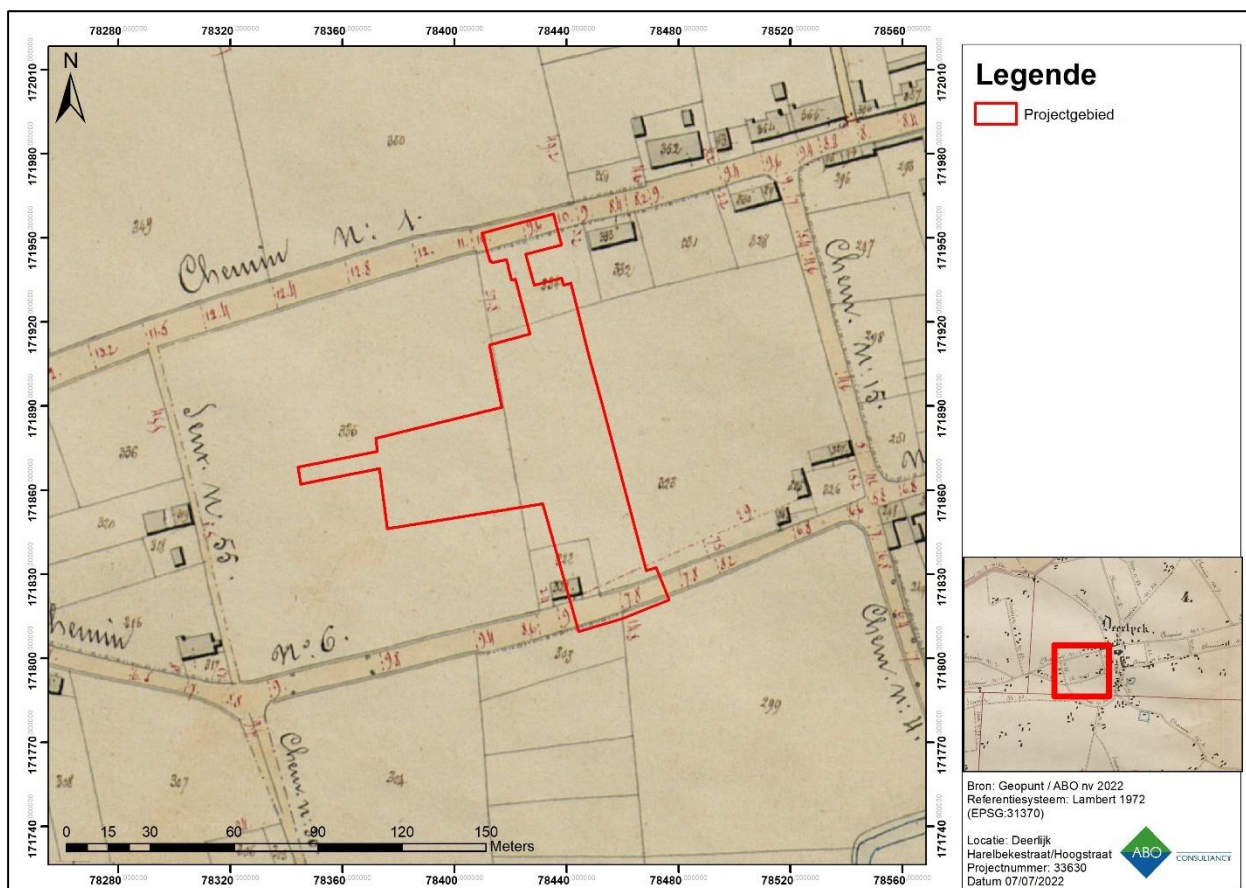
4.3 CARTOGRAFISCHE EN ICONOGRAFISCHE BRONNEN

Op de Ferrariskaart (1770-1778) (Figuur 22) zijn de 2 hoofdwegen langs de noord- en zuidzijde van het projectgebied reeds zichtbaar (resp. Hoogstraat & Harelbekestraat). Verder zijn geen gebouwen opgetekend binnen het projectgebied.

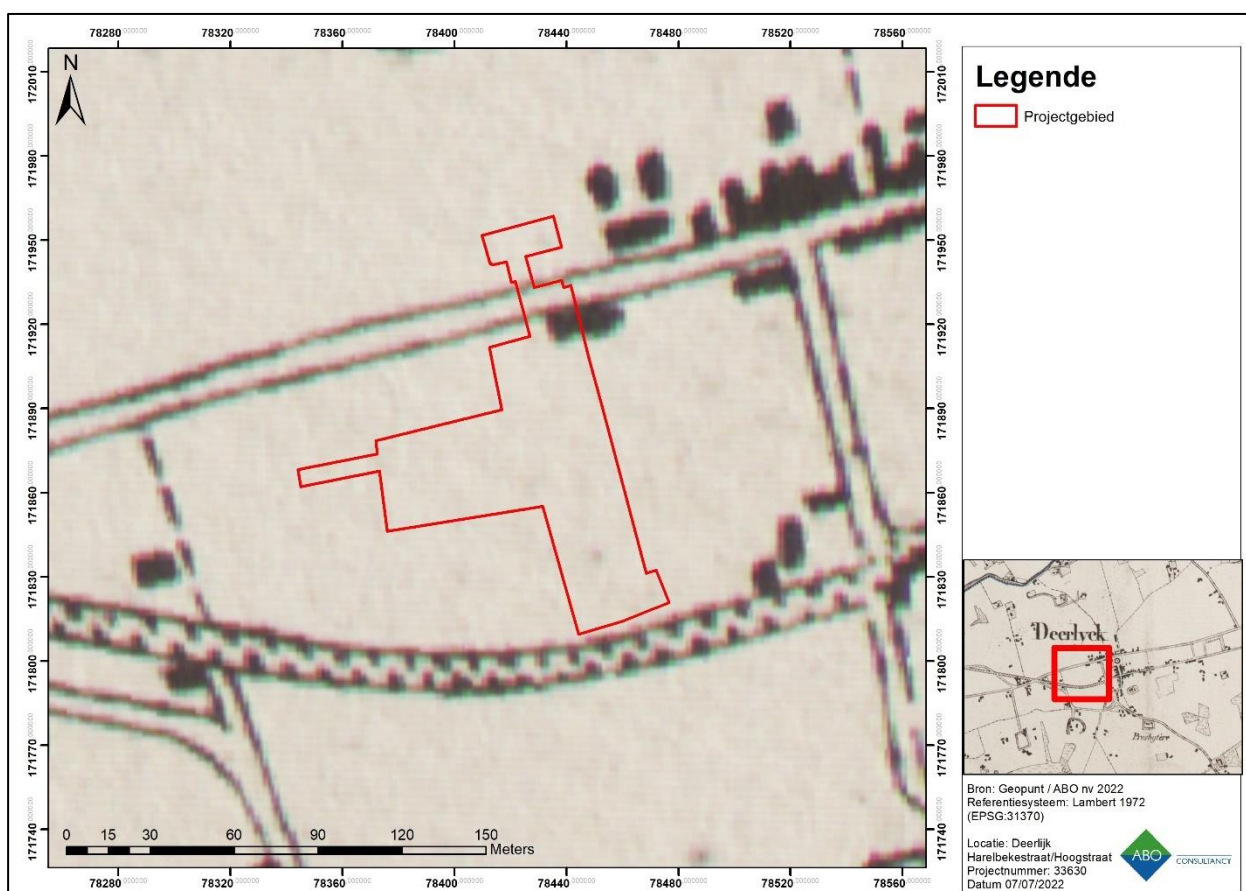

Figuur 22: Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied

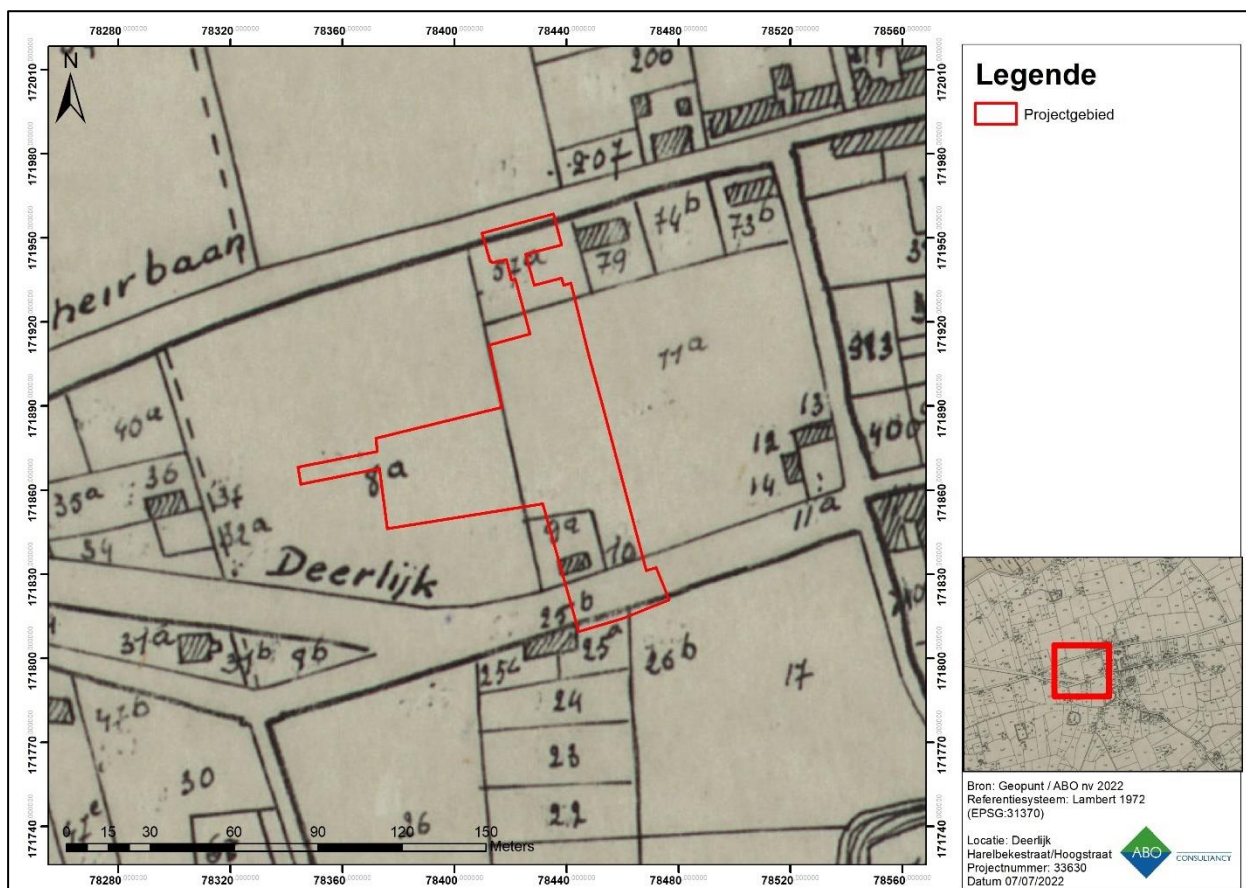
De 19de-eeuwse kaarten (Atlas der Buurtwegen (1840); Vandermaelenkaart (1846-1854) en Popp-kaart) geven voor het eerst bebouwing weer binnen het projectgebied (Figuur 23 t.e.m. Figuur 26). Op basis van de Atlas der Buurtwegen en Popp-kaart is de bebouwing in het zuiden te situeren, waar de Vandermaelenkaart enkel een gebouw in het noorden van het projectgebied weergeeft.

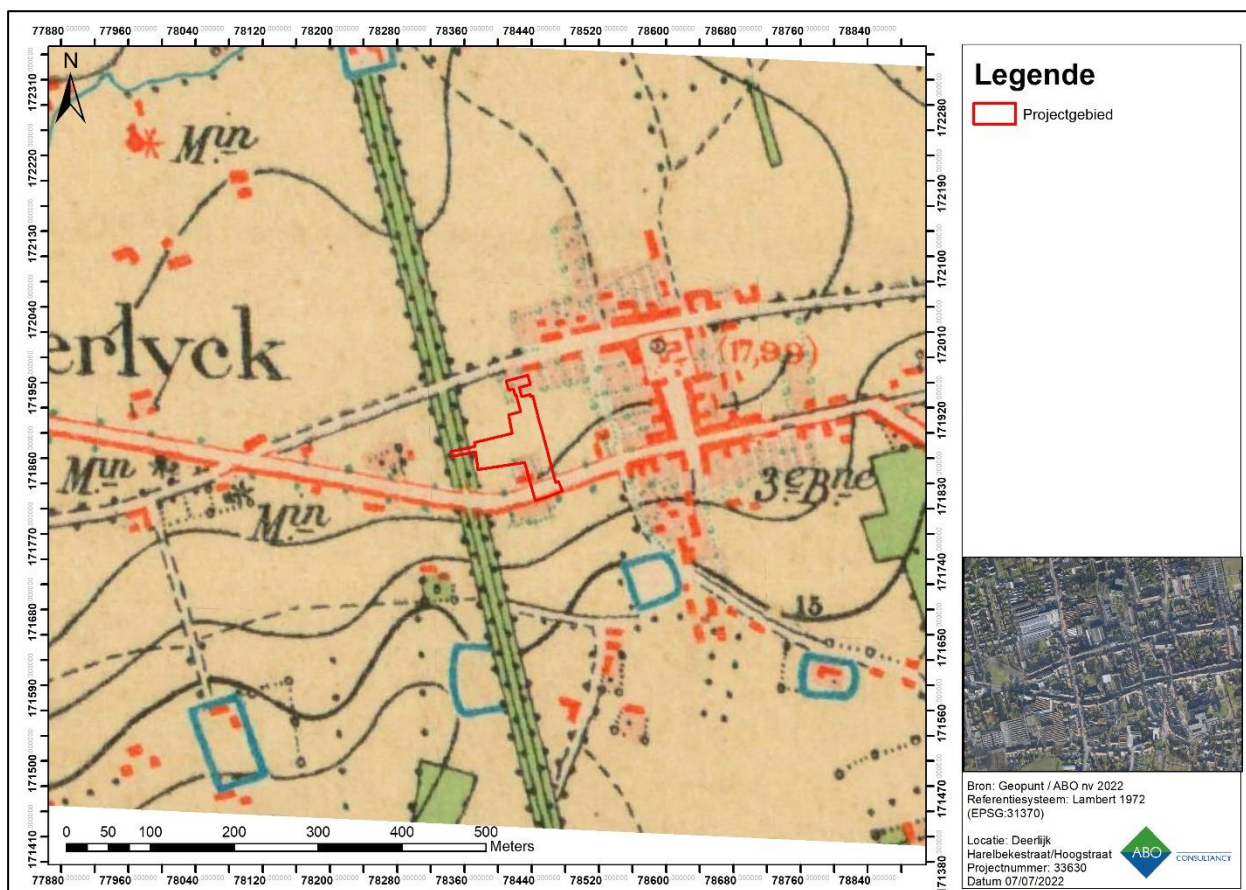
Figuur 23: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het projectgebied

Figuur 24: Vandermaelen-kaart met aanduiding van het projectgebied

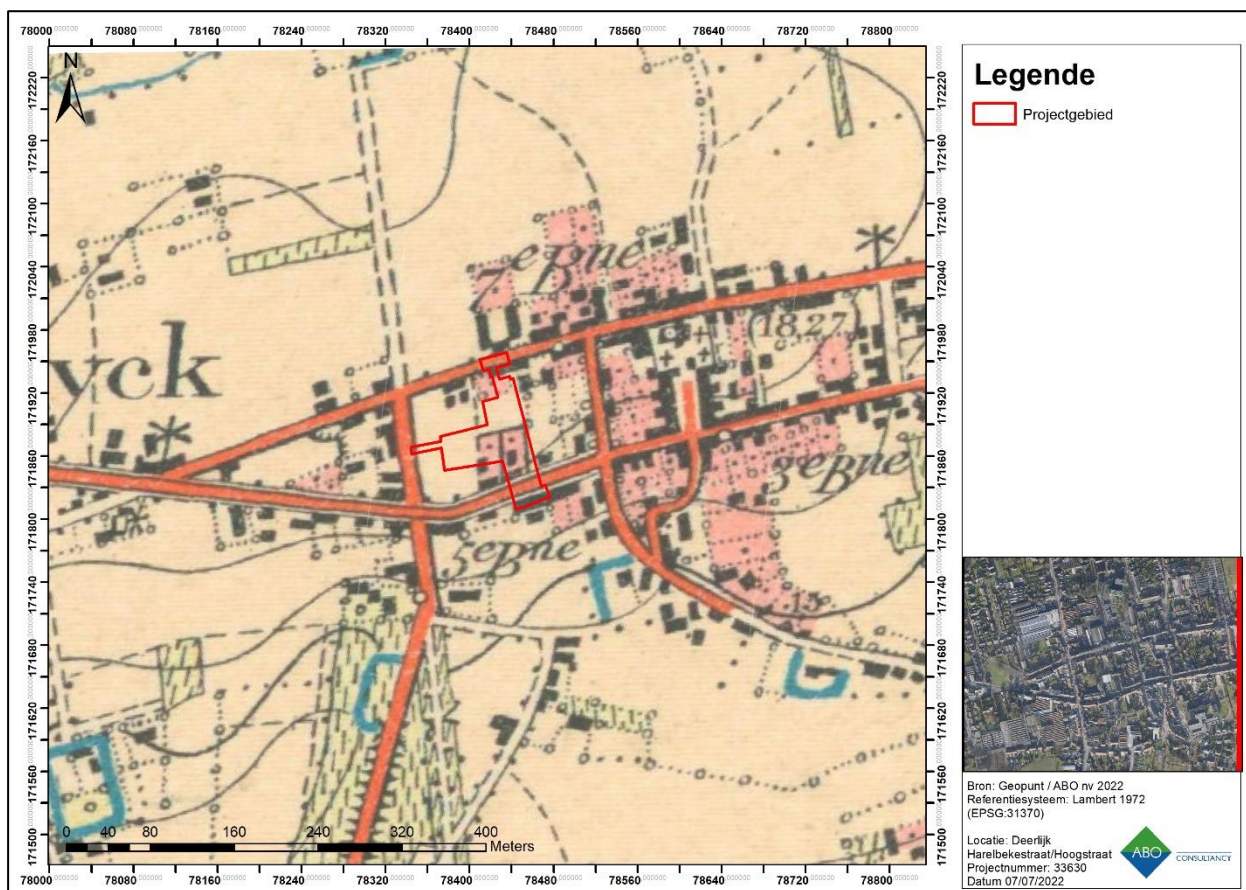

Figuur 25: Popp-kaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2022)

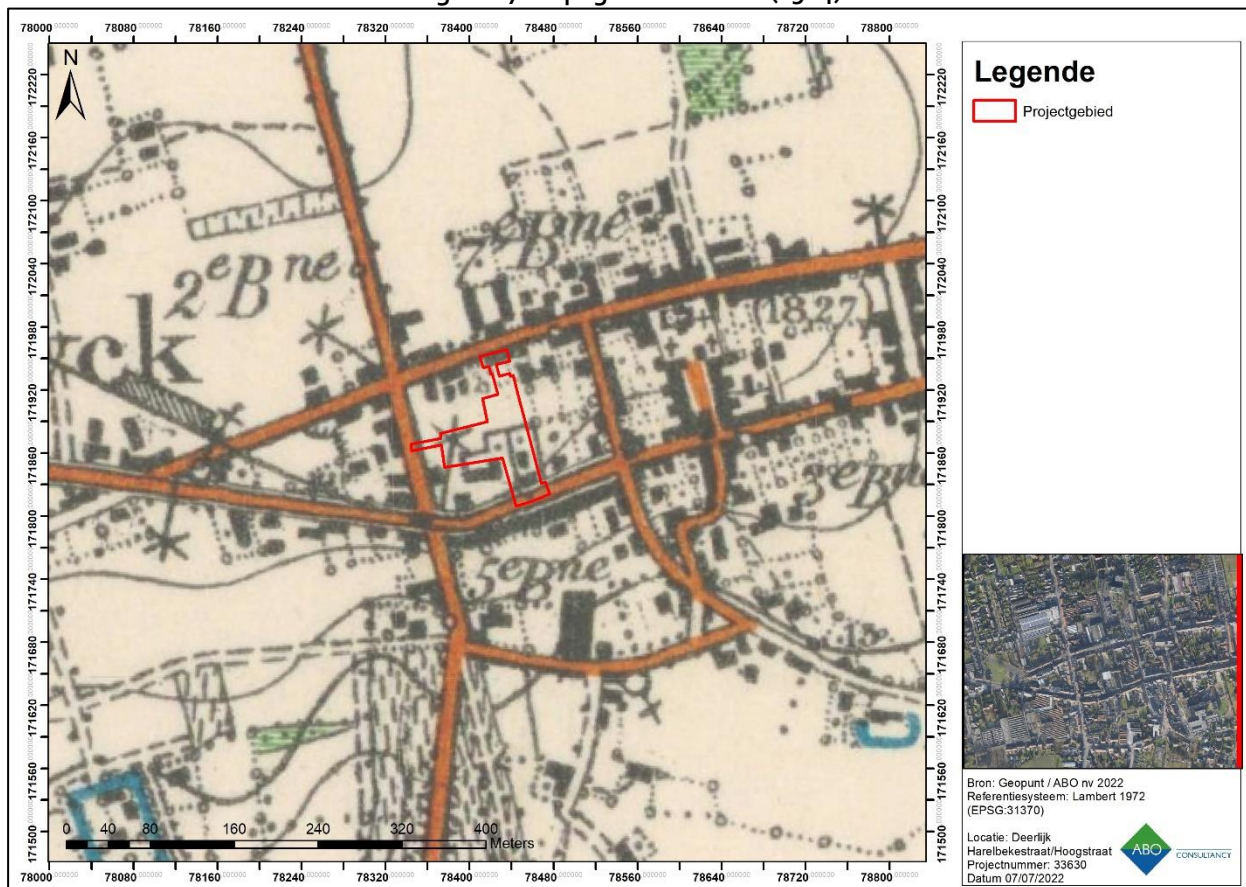

Figuur 26: Topografische kaart (1873)

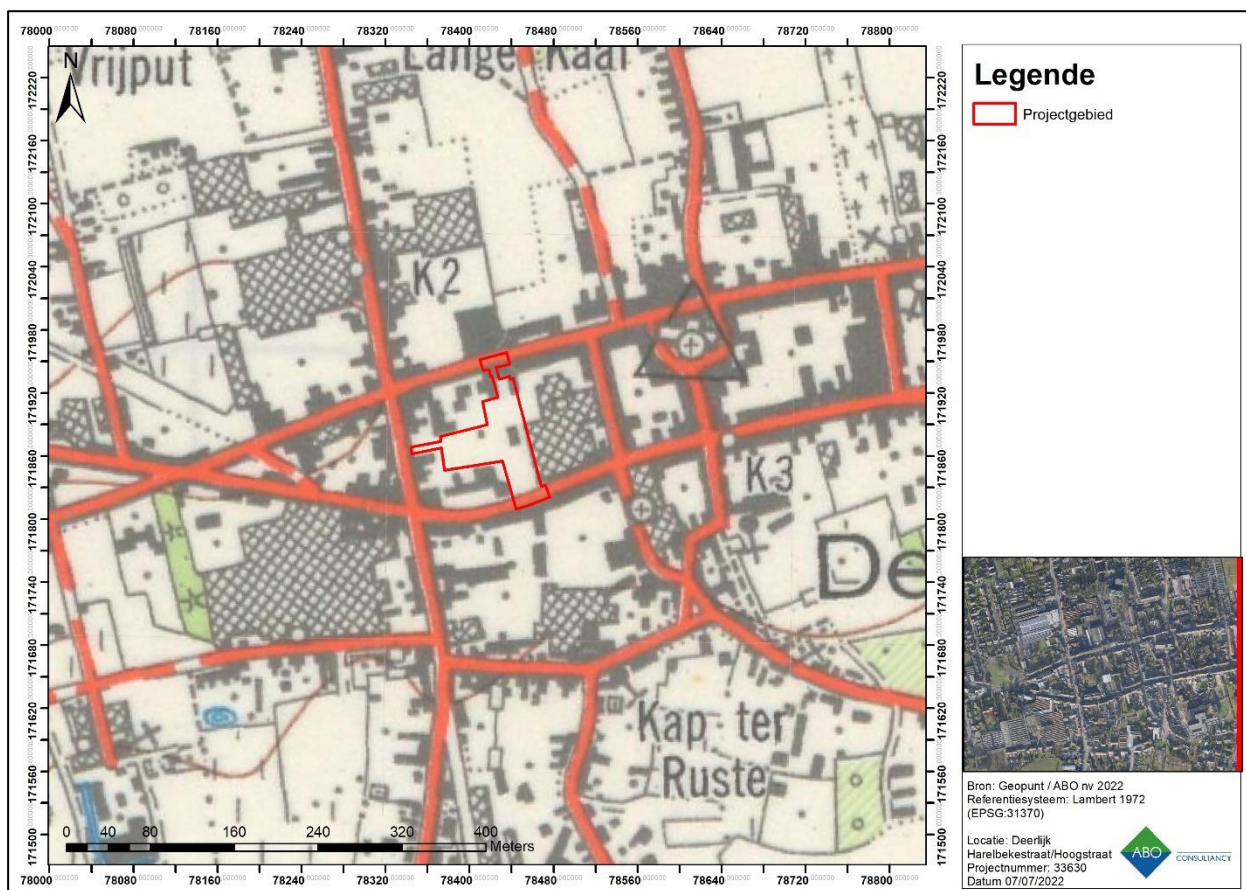
De topografische kaarten uit de 20ste eeuw (Figuur 27 t.e.m. Figuur 29) duiden op een aanzienlijke toename van bebouwing Deerlijk, voornamelijk langsheen de Harelyckstraat en Hoogstraat. Ook binnen het huidige projectgebied komt langzamerhand bebouwing langsheen de straat zijden. Het gebouw centraal in het projectgebied wordt pas op de topografische kaart van 1969 weergegeven.

Figuur 27: Topografische kaart (1904)

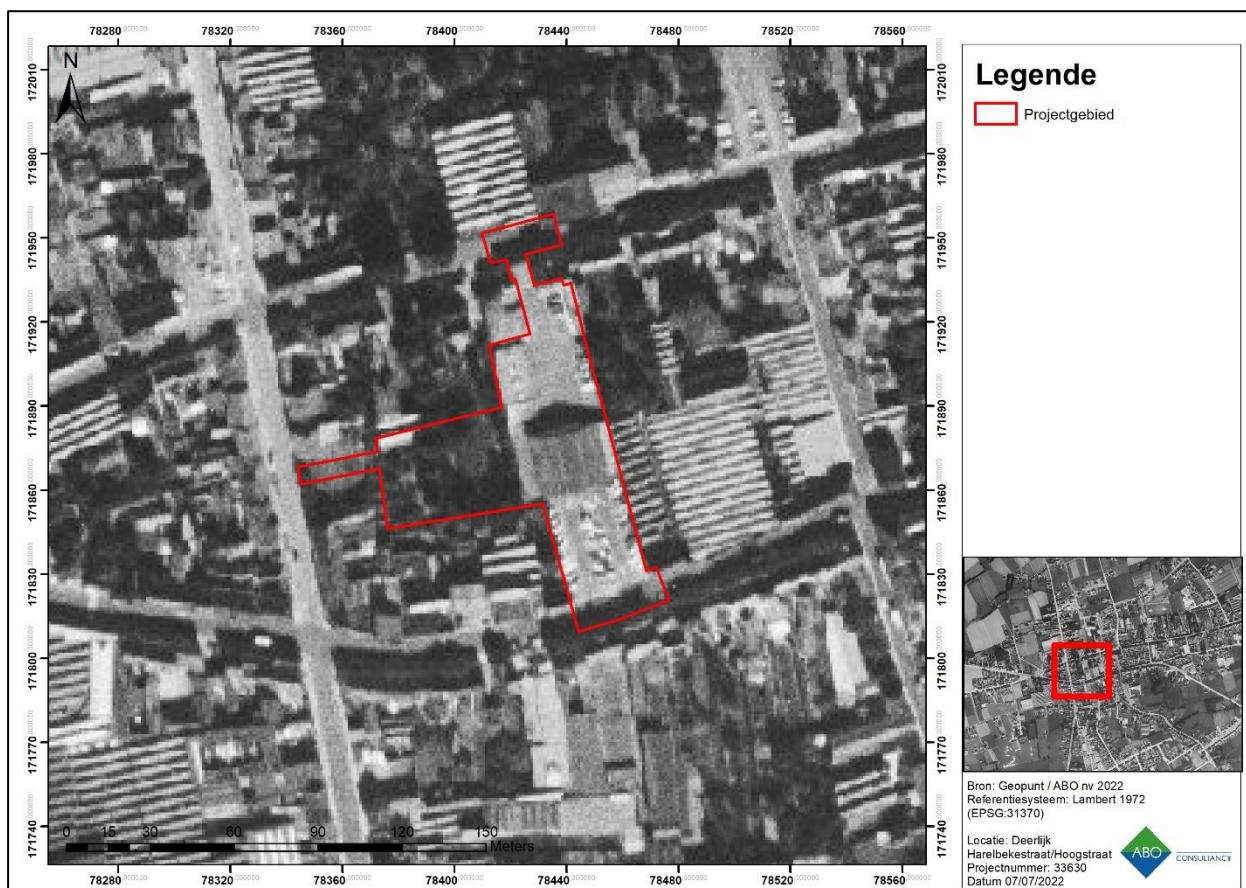
Figuur 28: Topografische kaart (1939)

Figuur 29: Topografische kaart (1969)

4.4 RECENTE LANDSCHAPSVERANDERINGEN

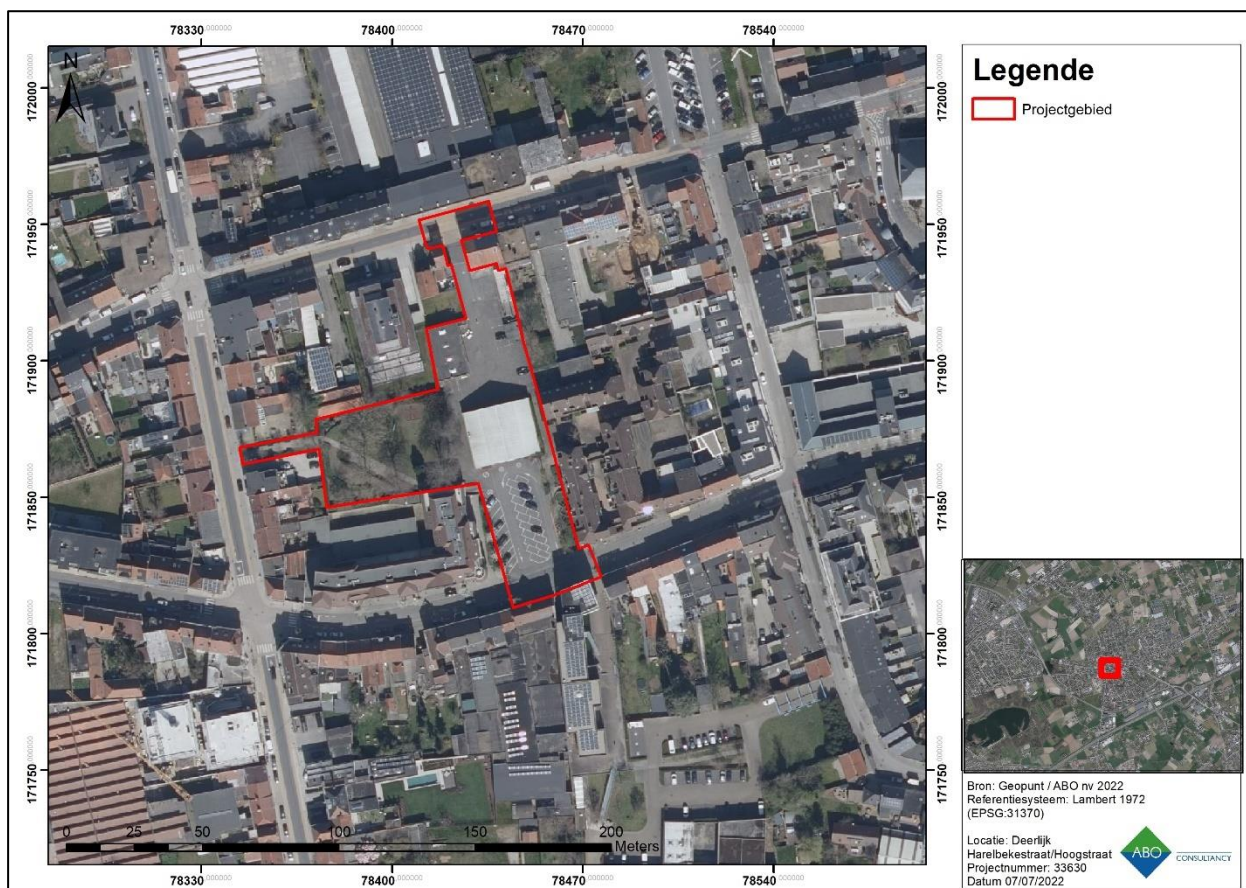
Tussen de 19de-eeuwse kaarten en de luchtfoto van 1971 werd de brouwerij en brouwerswoning opgericht (1890). De luchtfoto's vanaf 1971 (Figuur 30 t.e.m. Figuur 32) tonen aan dat het terrein de afgelopen decennia ongewijzigd is gebleven en er dus geen bodemingrepen hebben plaatsgevonden binnen het projectgebied.

Figuur 30: Orthofotomozaïek uit 1971 met aanduiding van het projectgebied

Figuur 31: Orthofotomozaïek uit 1988 met aanduiding van het projectgebied

Figuur 32: Meest recente orthofotomozaïek met aanduiding van het projectgebied

5 BESLUIT

Deze archeologienota werd opgemaakt door ABO nv naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. De geplande werkzaamheden aan het Centrupark te Deerlijk houden de afbraak van de bestaande bebouwing, het uitbreken en vernieuwen van de verharding en hoofdzakelijk omgevingsaanleg (aanleg petanqueveld, grindpaden, fontein, speelplein,...) in. De geplande werken worden beschouwd als een ingreep in de bodem. Deze ingrepen overschrijden met 6008 m² de wettelijk bepaalde grenswaarde voor een zone in woongebied, waardoor het Onroerend Erfgoeddecreet (art. 5.4.) de opmaak van een archeologienota verplicht ter evaluatie en waardering van het archeologisch potentieel van het betrokken bodemarchief. Het doel van dit onderzoek is drieledig. Ten eerste wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten bewaard zijn en in hoeverre ze bedreigd zijn door de geplande bouwwerken. Ten derde wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is. Het antwoord op deze onderzoeksvragen luidt als volgt:

- In de ruime omgeving van het projectgebied (Deerlijk, Harelbeke en de Gaverbeekvallei) werden de oudste archeologische resten aangetroffen in de laaggelegen vlakte van de Gaverbeek. Het gaat om vuurstenen voorwerpen (schrabbers, stekers) vanaf het laat-paleolithicum en gepolijste bijl- en pijlpunten uit het neolithicum. Deze artefacten uit de **steentijd** werden uitsluitend in **de lager gelegen delen van de Gaverbeekvallei** aangetroffen en worden bijgevolg **niet verwacht binnen het projectgebied**. Hoewel er nog geen grondsporen uit de **metaaltijden** gekend zijn binnen Deerlijk, sluit dit niet uit dat er geen archeologische resten aanwezig zijn uit deze periode. Zo werden reeds talrijke sites uit de metaaltijden aangetroffen in nabijgelegen gemeenten met een landschappelijk gelijkaardige situatie. Op basis van de bureaustudie blijkt er binnen het projectgebied wel een **reëel archeologisch potentieel voor de Romeinse periode**. Zo werd bij archeologisch onderzoek aan de Rijksbasisschool, Sint-Columbakerk, het rustoord en de textielververij Ovelacq werden dakpanfragmenten, vuursteenbokken en aardewerk aangetroffen uit de Romeinse periode. Deze vondsten versterken de hypothese dat er een Gallo-Romeinse nederzetting aanwezig zou zijn binnen de huidige dorpskern van Deerlijk, hoewel er tot dusver nog geen grondsporen uit de Romeinse tijd zijn aangetroffen. Bij de noodopgraving aan de textielververij Ovelacq (CAI ID 155382) werden tevens ook aardewerk en een bronzen fibula uit de **Merovingische periode** teruggevonden. Vermoedelijk is er vanaf de Romeinse periode dan ook sprake van continue menselijke occupatie te Deerlijk. De vele sites met walgracht doen vermoeden dat er voornamelijk vanaf de **late middeleeuwen** intensieve ontginning is van het landschap. De **cartografische bronnen** uit de 19de eeuw geven voor het **eerst bebouwing** weer binnen het projectgebied. De topografische kaarten uit de 20ste eeuw duiden op een **aanzienlijke toename van bebouwing Deerlijk**, voornamelijk langsheen de Harelbekestraat en Hoogstraat. Ook binnen het huidige projectgebied komt langzamerhand bebouwing langsheen de straatzijden. Het gebouw centraal in het projectgebied wordt pas op de topografische kaart van 1969 weergegeven. De **luchtfoto's vanaf 1971** tonen aan dat het **terrein de afgelopen decennia ongewijzigd is gebleven en er dus geen bodemingrepen hebben plaatsgevonden binnen het projectgebied**. Op basis van deze informatie is de kans het grootst om resten en/of sporen van menselijke aanwezigheid uit de Romeinse periode terug te vinden. Er kan echter niet uitgesloten worden dat mogelijk ook resten uit andere archeologische perioden kunnen aangetroffen worden binnen het projectgebied.
- Uit historisch en landschappelijk onderzoek blijkt dat het projectgebied reeds voor een groot gedeelte verhard en bebouwd was vanaf 1969. Landschappelijk gezien is het projectgebied gelegen aan de **rand van de Gaverbeekvallei** op een **hoger gelegen zandrug**. In de nabije omgeving stromen meerdere waterlopen en beekjes waaronder de Krekelbeek, Zomerbeek, Stuivebergbeek en

Beverenbeek in het noorden en de Alfortbeek, Wijmelbeek en de Gaverbeek in het oosten en zuiden. Vanuit geomorfologisch oogpunt is Deerlijk gelegen in het **zandige Leie-Scheldeinterfluvium** in een licht golvend landschap. Het projectgebied bevindt zich op de zuidelijke helling van een zandrug tussen de Leie in het noorden en de Gaverbeek in het zuiden. In deze streek zijn zowel **zandleembodems (Pdc; Pfp)** en **(lemige) zandbodems (Scp; Zcc; Sdc)** aanwezig. Het projectgebied is volledig binnen een bebouwde zone (OB) gelegen waarbij de natuurlijke bodemopbouw mogelijk is aangetast door bebouwing. Het noordoosten van het kaartbeeld is gekarteerd als een matig droge lemige zandbodem zonder profiel (Scp). Deze gronden vertonen een grijsbruine humuslaag. Tussen 60 en 90cm-mv zijn roestverschijnselen waarneembaar. Het oosten van het projectgebied is gekarteerd als een matig droge zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde B-horizont (Zcc). Dit is een matig droge bodem met roestverschijnselen tussen 60 en 90cm-mv. Op basis van de bodemtypekaart kan gesteld worden dat het projectgebied zich op een gunstige locatie bevindt voor menselijke occupatie vanaf de steentijd tot nu. Dit is echter sterk afhankelijk van de bewaringstoestand en de impact van de menselijke ingrepen binnen het projectgebied.

De initiatiefnemer plant het slopen van de bestaande bebouwing, het uitbreken van de bestaande verharding en het vervangen door nieuwe verharding. Daarnaast betreffen de andere geplande werken hoofdzakelijk omgevingsaanleg (fontein, speelplein, petanqueveld, terras, wandelpaden, aanleg van grasvelden, planten van bomen,...). De bodemingrepen die hiermee gepaard gaan, variëren van 30 cm-mv tot 60cm-mv. Enkel het planten van de bomen zal leiden tot een verstoring tot 100 cm-mv. De bodemingrepen voor het plaatsen van de RWA-putten en regenwaterput waar variëren in diepte van 130 tot 500 cm-mv.

- Op basis van de bovenstaande argumenten wordt besloten dat het **potentieel tot kennisvermeerdering zeer laag tot nihil** is voor het projectgebied. Gezien de **huidige verstoring** van de bebouwing (brandweerkazerne, brandweerkantine en garage) en de verharding rondom in het oostelijke deel van het projectgebied het bodemarchief reeds tot **60 cm-mv** heeft verstoord én de **toekomstige bodemingrepen** van de groenaanleg (speelplein, wandelpaden, grasvelden,...) **niet dieper reiken dan 60 cm-mv**, vormen de geplande werken in deze zone geen bedreiging op het archeologisch bodemarchief. Ook voor het westelijke deel van het projectgebied met de huidige groenzone, zullen de bodemingrepen niet dieper reiken dan de reeds verstoorde bodem daar het gaat om de heraanleg van de groenzone.

Het planten van de bomen (100 cm-mv), de aanleg van 7 RWA-putten (130 tot 261 cm-mv) en de aanleg van 1 regenwaterput (500 cm-mv), vormen de uitzondering en zullen zeer lokaal wel dieper reiken. Gezien de zeer beperkte oppervlakte van deze ingrepen (11,5 m² i.e. 0,2% van de totale oppervlakte) en het verspreide karakter ervan, is het potentieel tot kennisvermeerdering binnen het projectgebied nihil. Bovendien zouden de kosten die archeologisch vooronderzoek met zich mee zouden brengen, niet opwegen tegen de baten.

Deze vaststellingen doen ons concluderen dat er **geen verder archeologisch onderzoek** nodig wordt geacht en dat er bijgevolg **geen maatregelen** voorgeschreven worden voor het volledige projectgebied (Figuur 33).

Figuur 33: Overzicht van het archeologisch advies met betrekking tot het projectgebied

6 BIBLIOGRAFIE

Aspers T. & Vanhoutte C., 2018. Nota. Verslag van resultaten. Proefsleuvenonderzoek. Deerlijk De Cassinastraat (prov. West-Vlaanderen), Monument Vandekerckhove, Ingelmunster.

Atlas van de Buurtwegen, opgesteld naar aanleiding van de wet op de buurtwegen van 10 april 1841, schaal 1:2.500 (overzichtsplannen schaal 1:10.000).

Geopunt Vlaanderen, Orthofoto's 1971, 1979-1990, 2002-2003, 2014, 2015, 2016, 2020, [Deerlijk] [online], <http://www.geopunt.be> (geraadpleegd op 08/07/2022).

Kaart van Villaret, Institut National de l'Information Géographique et Forestière, Sint-Mande (France), CH 292, uitgegeven in 1745, schaal 1:14.400.

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Sevenants W. & Magerman K., 2016. *Archeologienota. Deerlijk – Sint-Amandusstraat (prov. West-Vlaanderen)*, Triharch onderzoek & advies bvba.

Topografische kaarten, 1873, 1904, 1939, 1969, 1981, 1989, [Deerlijk] [online], www.cartesius.be, (geraadpleegd op 08/07/2022)

Topografische kaart van België, Philippe Vandermaelen, uitgegeven in 1846-1854, schaal 1:20.000.